

Łukasz Januszkiewicz

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej: cz.1 wprowadzenie do zajęć

Zadanie nr 14 – Studia podyplomowe „Bezprzewodowe systemy nadzoru i monitorowania”

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna
współfinansowana przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
w projekcie

*„Innowacyjna dydaktyka bez ograniczeń
– zintegrowany rozwój Politechniki Łódzkiej –
zarządzanie Uczelnią,
nowoczesna oferta edukacyjna
i wzmacniania zdolności do zatrudniania
osób niepełnosprawnych”*

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

90-924 Łódź, ul. Żeromskiego 116,
tel. 042 631 28 83
www.kapitalludzki.p.lodz.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Who is who?

- Prowadzący: **dr inż. Łukasz Januszkiewicz**
- Adres: Politechnika Łódzka, Instytut Elektroniki
ul. Wólczańska 211/215, 90-924 Łódź
Pok. 312, 3 piętro, budynek B-9
- Kontakt: tel. 042 631 26 12
lukasz.januszkiewicz@p.lodz.pl

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Cele przedmiotu:

Celem przedmiotu jest:

- Przybliżenie słuchaczom podstawowych zagadnień związanych z techniką antenową i mikrofalową
- Umożliwienie uczestnikom zajęć wykorzystywania anten w systemach bezprzewodowych
- Nauka interpretacji parametrów anten
- Umożliwienie studentom doboru anten odpowiednich typów do konkretnych systemów radiowych
- Nauka przeprowadzania komputerowych symulacji anten, konstruowania anten wybranych typów oraz obsługi radiowej aparatury pomiarowej.

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Organizacja przedmiotu

- Materiał teoretyczny przedstawiony zostanie w części wykładowej (16 godzin)
- W trakcie wykładu przeprowadzona zostanie prezentacja aparatury pomiarowej.
- Zajęcia laboratoryjne obejmują kilka zadań projektowych wykonywanych z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania do symulacji zjawisk elektromagnetycznych (13 godzin).

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

Treści

1. Wstęp – co to jest antena?
2. Parametry charakteryzujące anteny
3. Przegląd systemów radiotransmisyjnych z uwzględnieniem pasm i specyfiki stosowanych w nich anten.
4. Anteny stacji bazowych:
  - anteny elementarne
  - podstawy szyków antenowych.
  - anteny o poszerzonym paśmie.
  - anteny o zwiększonym zysku
5. Anteny terminali przenośnych:
  - anteny mikropaskowe
  - anteny elektrycznie małe
  - anteny systemów szerokopasmowych UWB
  - anteny tekstylne

Treści

6. Układy zasilania anten:

- linie transmisyjne
- transformatory impedancji
- symetryzatory

7. Narzędzia wspomagające komputerowe projektowanie anten:

- Program NEC i SuperNEC
- Program XFDTD
- Pakiet Ansoft Designer

8. Wybrane zagadnienia antenowej i mikrofalowej techniki pomiarowej:

- Pomiary natężenia pola elektromagnetycznego
- Pomiary impedancji i wejściowej
- Pomiary charakterystyki promieniowania

9. Zjawiska fizyczne mające wpływ na eksploatacje anten

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Forma zaliczenia

Zaliczenie na podstawie:

- obecności
- aktywności na zajęciach
- dyskusji uzyskanych wyników (część laboratoryjna)

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

Literatura

1. J. Szóstka. „Fale i anteny”, WKiŁ. Warszawa 2006
2. D. Bem. „Anteny i rozchodzenie się fal radiowych”. WNT. Warszawa 1972
3. R. Litwin. M. Suski. Technika mikrofalowa. WNT Warszawa 1972
4. W. Zieniutycz . „Anteny. Podstawy polowe”. WKiŁ. Warszawa 2001
5. J. Pieniak. "Anteny telewizyjne i radiowe". WKiŁ. Warszawa 1997
6. J. Matuszczyk. „Poradnik antenowy dla krótkofalowców, amatorów i służb profesjonalnych”. WKiŁ, Warszawa 2002
7. J. Modelski. E. Jaszczyszyn . H. Chaciński. P. Majchrzak. „Pomiary parametrów anten”, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej. Warszawa 2004.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Oczekiwania

- Prowadzącego:
  - Uczestnictwo w zajęciach
  - Interakcja z uczestnikami
  - Zgłaszanie pytań
- Uczestników:
  - ?

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

Łukasz Januszkiewicz

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej: cz.2, wstęp – co to jest antena

---

Zadanie nr 14 – Studia podyplomowe „Bezprzewodowe systemy nadzoru i monitorowania”

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna
współfinansowana przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
w projekcie

*„Innowacyjna dydaktyka bez ograniczeń
– zintegrowany rozwój Politechniki Łódzkiej –
zarządzanie Uczelnią,
nowoczesna oferta edukacyjna
i wzmacniania zdolności do zatrudniania
osób niepełnosprawnych”*

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

90-924 Łódź, ul. Żeromskiego 116,
tel. 042 631 28 83
www.kapitalludzki.p.lodz.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wstęp

- Co to jest antena?
- Podstawowe problemy telekomunikacji
- Elementy fizyki:
  - Fale
  - Fale elektromagnetyczne
- Parametry anten

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wstęp – co to jest antena?

- Anteny i urządzenia mikrofalowe są wykorzystywane w telekomunikacji
- Anteny umożliwiają łączność radiową wypromieniowują lub odbierają fale radiowe
- Według Słownika Języka Polskiego PWN „**antena**”:
  - 1. «urządzenie do wysyłania lub odbierania fal radiowych»
  - 2. «czułek stawonoga»

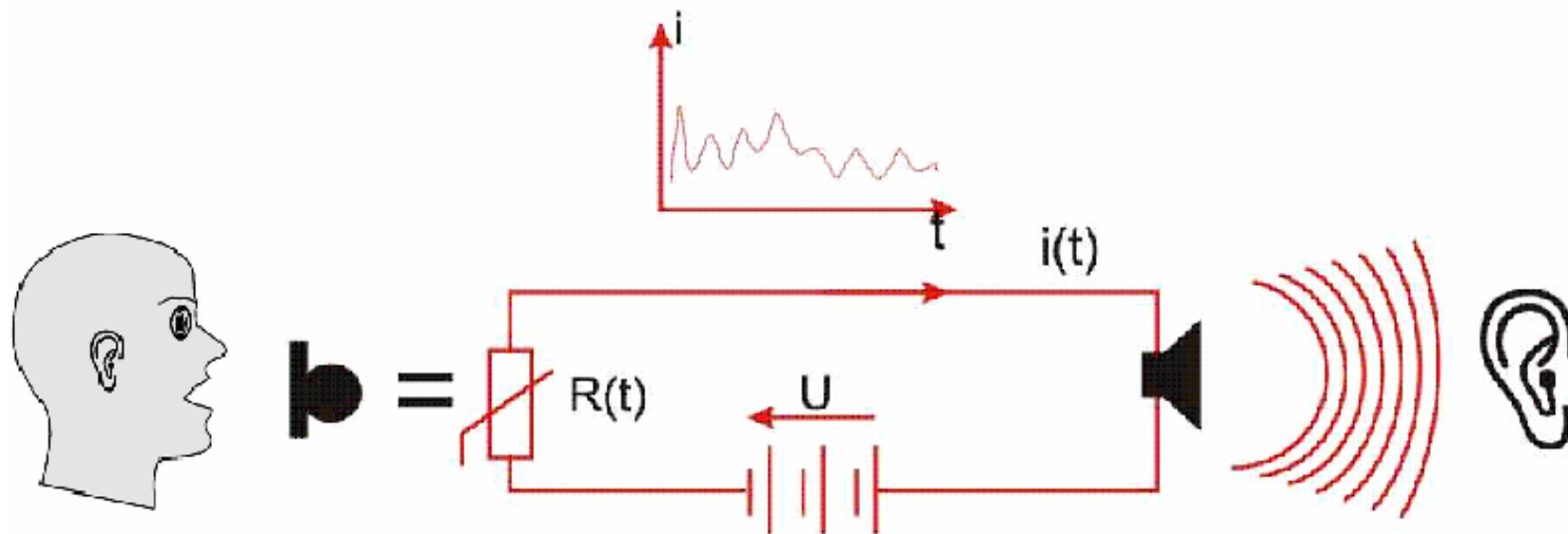
Wstęp – telekomunikacja w 2 słowach

- Przesyłanie informacji na odległość
- Informacja ma postać energii, którą należy przesłać na znaczną odległość
- Systemy przewodowe – energia niosąca informację przesyłana w przewodach:
  - Systemy elektryczne
  - Systemy optyczne
- Systemy bezprzewodowe – informacja jest przesyłana za pomocą energii przesyłanej bez przewodów

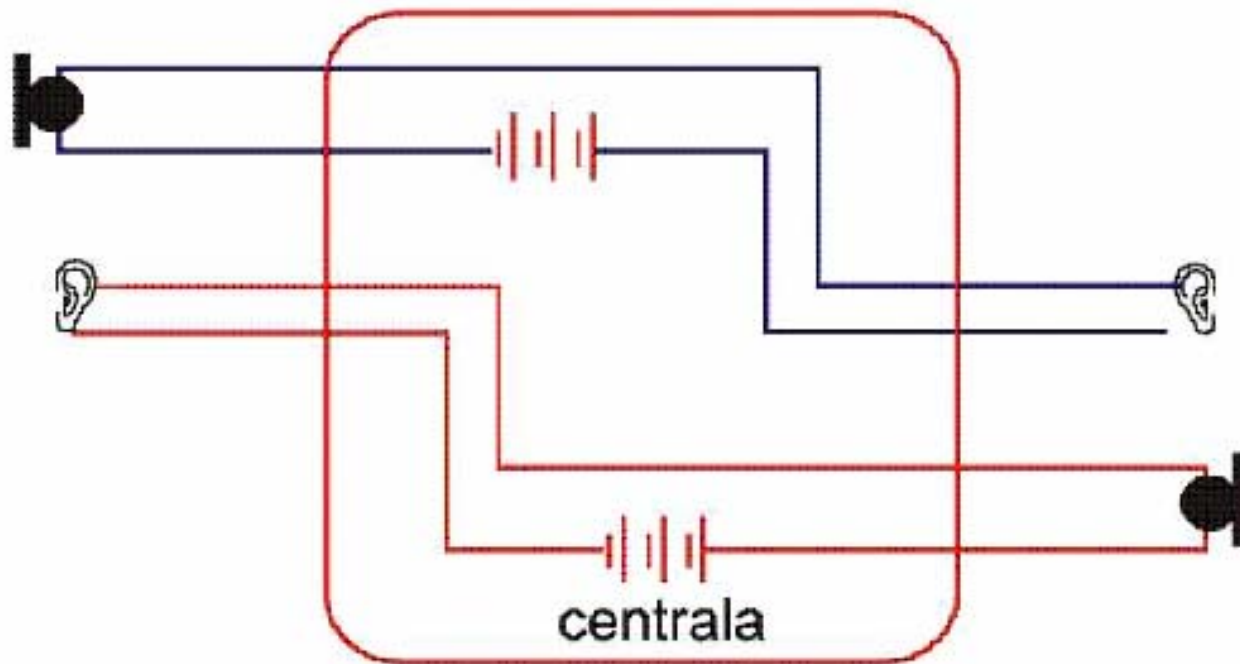
Wstęp - Łączność przewodowa - telefon

- Dźwięk zamieniany jest na prąd

Wstęp - Łączność przewodowa - telefon

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Fale

- Co to jest fala?

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

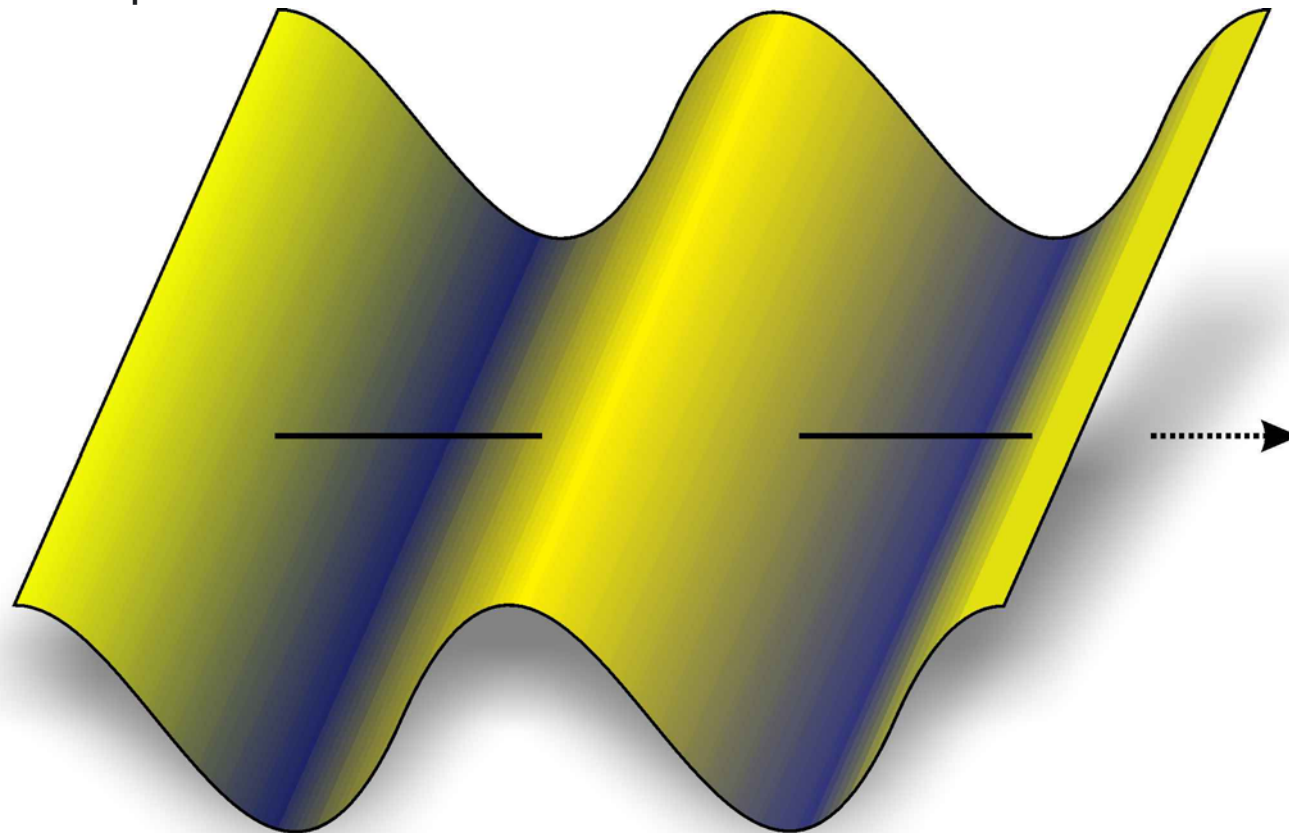
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Fale

Zmienny czas, stałe położenie

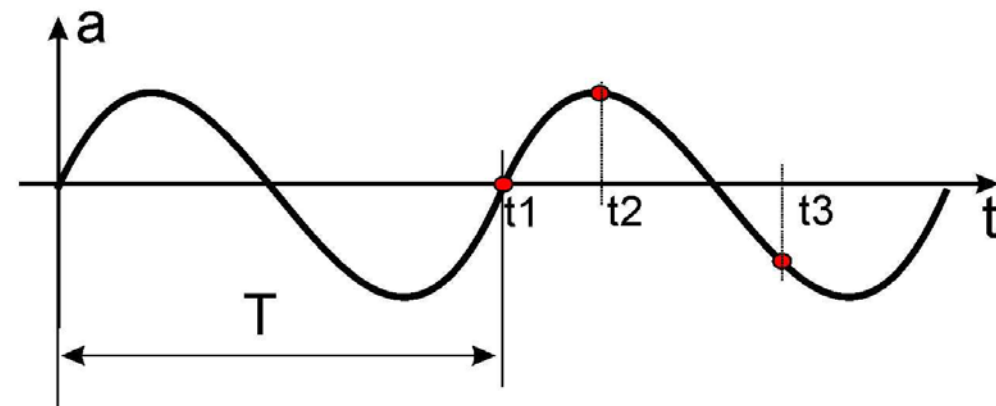
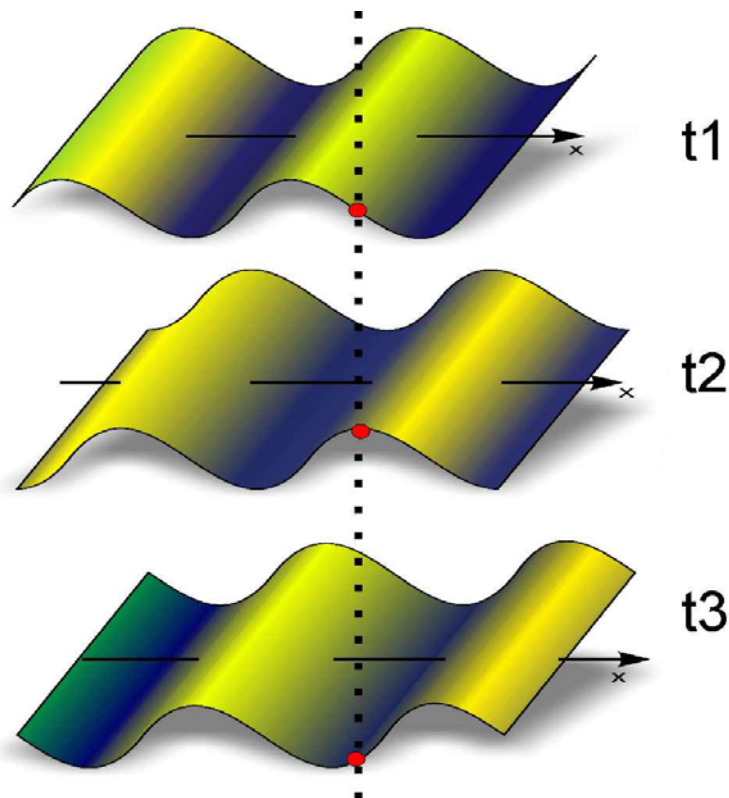

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

Fale

W ustalonym miejscu w przestrzeni wartość parametru zmienia się w czasie

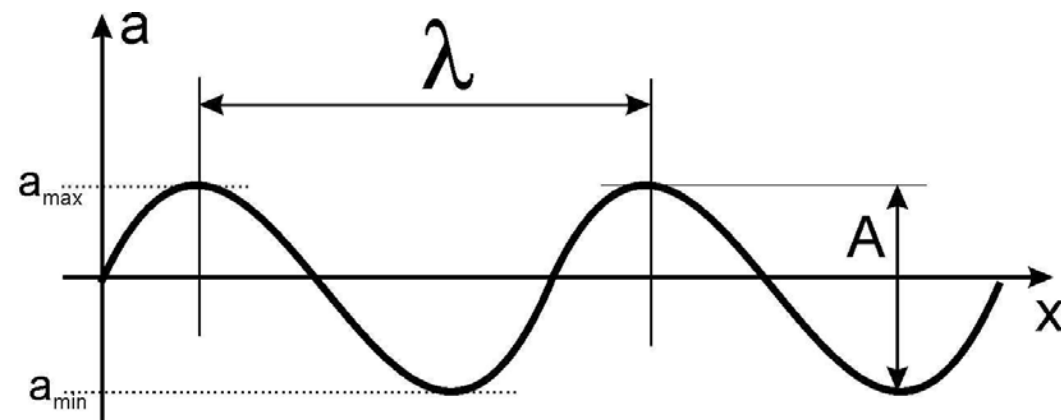
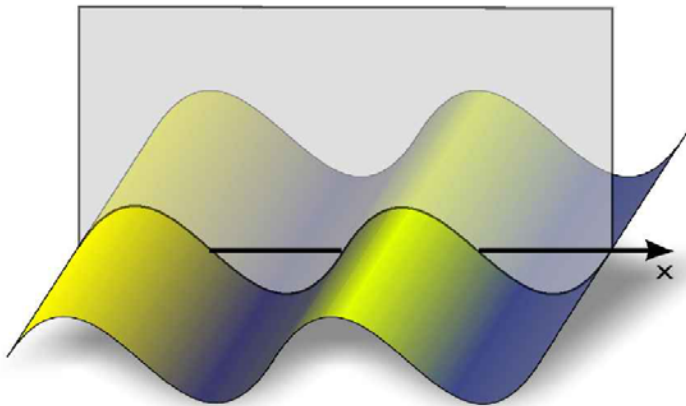

$$f[Hz] = \frac{1}{T[s]}$$

Fale

- W ustalonej chwili czasu parametr zmienia się wraz z przesunięciem w przestrzeni
- Długość fali się zwiększa ze wzrostem prędkości rozchodzenia się fali, maleje ze wzrostem częstotliwości

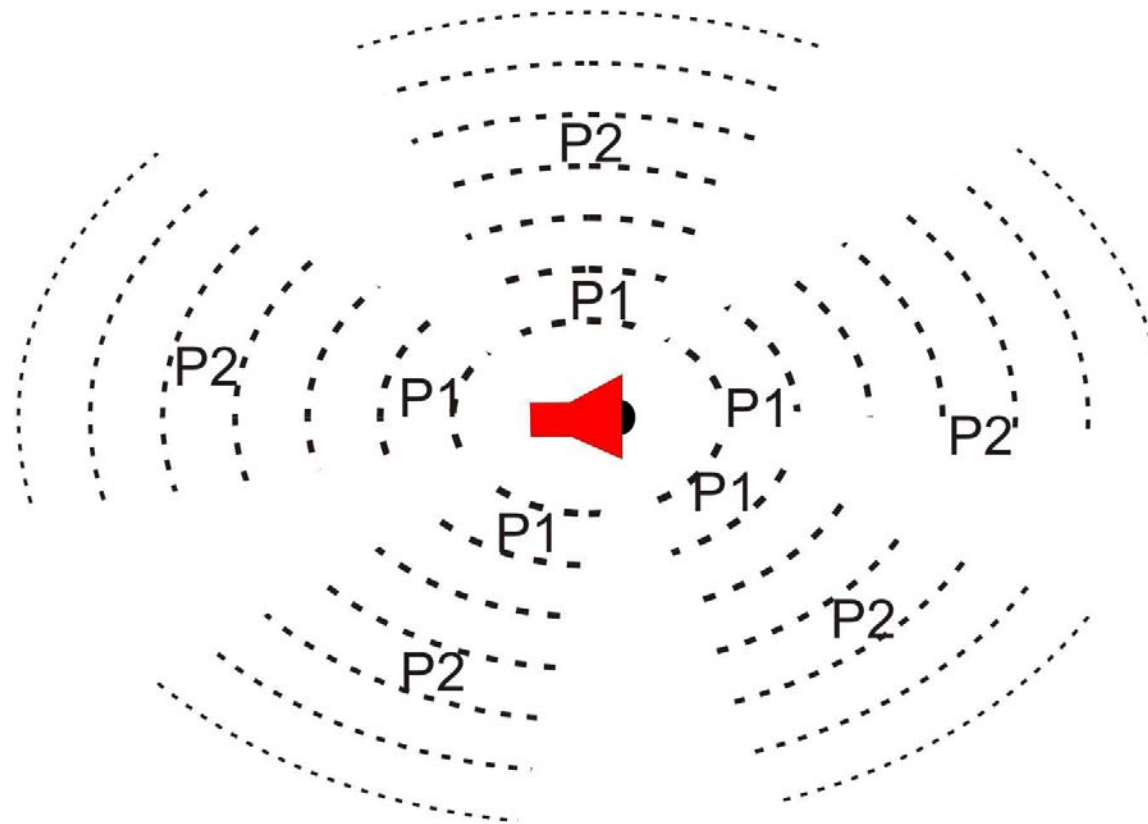
$$\lambda = \frac{v}{f}$$

Na marginesie... dźwięk

- Fala ciśnienia, rozchodząca się w ośrodku materialnym

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Dźwięk

- Prędkość dźwięku zależy od gęstości powietrza (a przez to od ciśnienia, wilgotności, temperatury).
- Dla standardowych warunków (20 °C) wynosi około 343 m/s (1235 km/h).

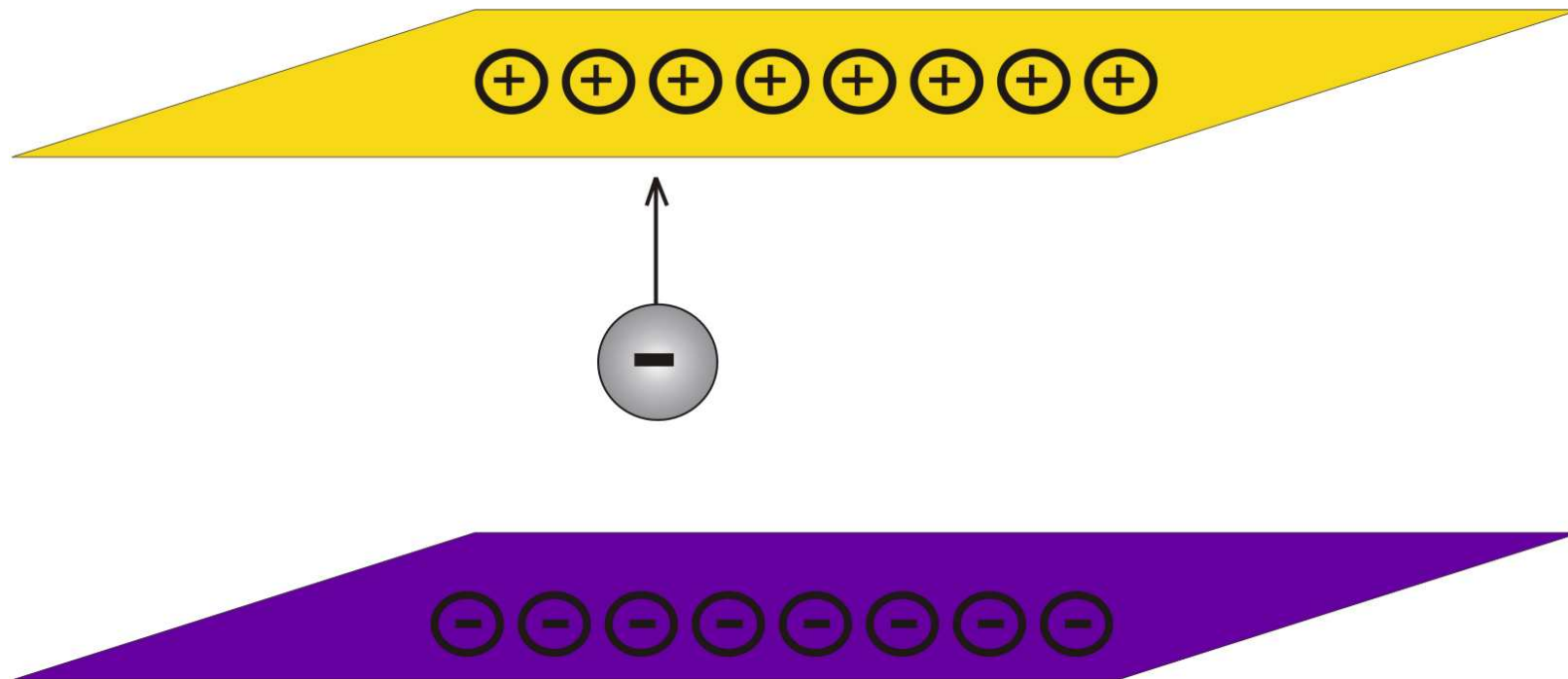

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

Pole elektryczne

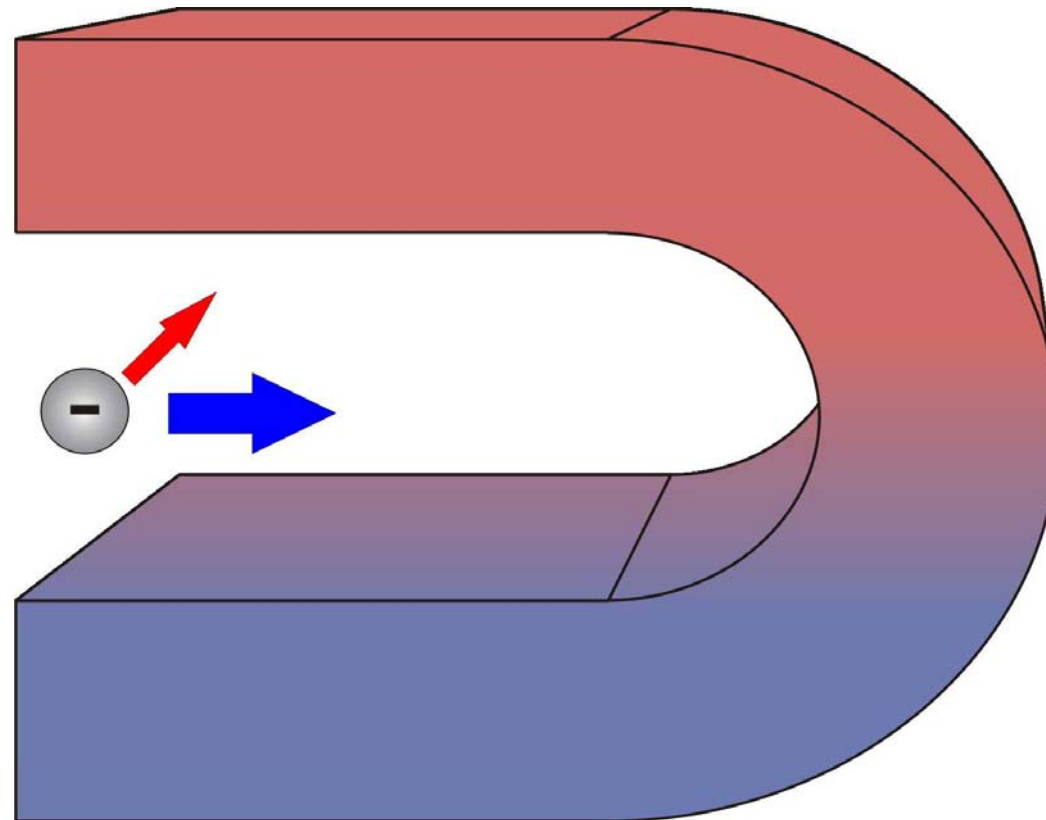
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Pole magnetyczne

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

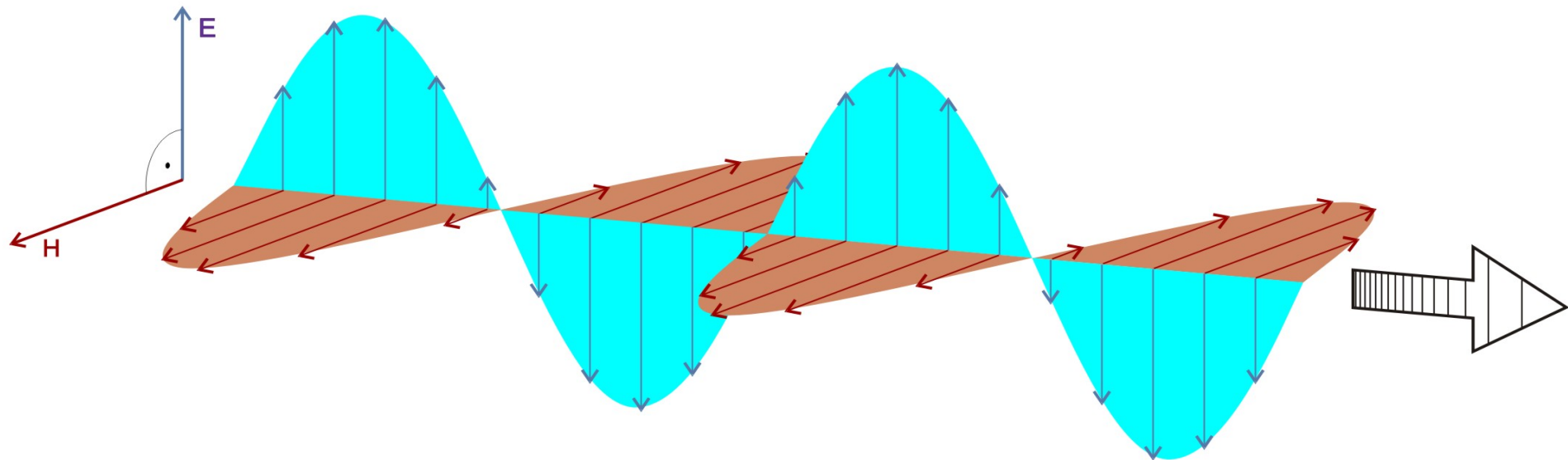
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Fala elektromagnetyczna

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

Fala elektromagnetyczna

- $c \approx 300\,000 \text{ km/s}$

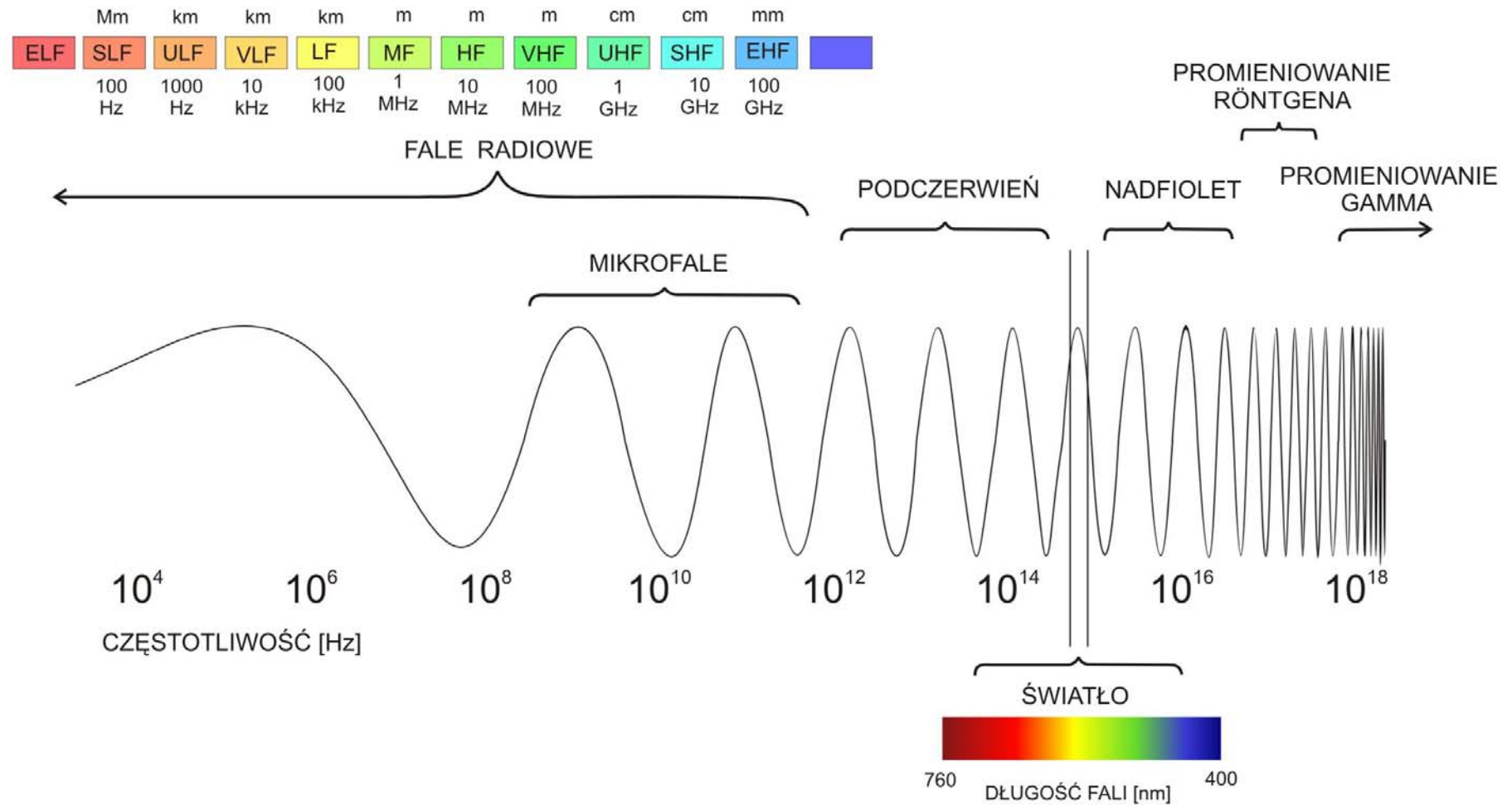
$$\lambda[m] = \frac{300}{f[MHz]}$$

- $f=50 \text{ Hz} \rightarrow \lambda=6000 \text{ km}$
- $f=3 \text{ kHz} \rightarrow \lambda=100 \text{ km}$
- $f=225 \text{ kHz} \rightarrow \lambda=1.3 \text{ km}$
- $f=100 \text{ MHz} \rightarrow \lambda=3 \text{ m}$
- $f=1800 \text{ MHz} \rightarrow \lambda=16.7 \text{ cm}$

Fale elektromagnetyczne

Fale elektromagnetyczne

Podział częstotliwości radiowych według ITU (1947r).

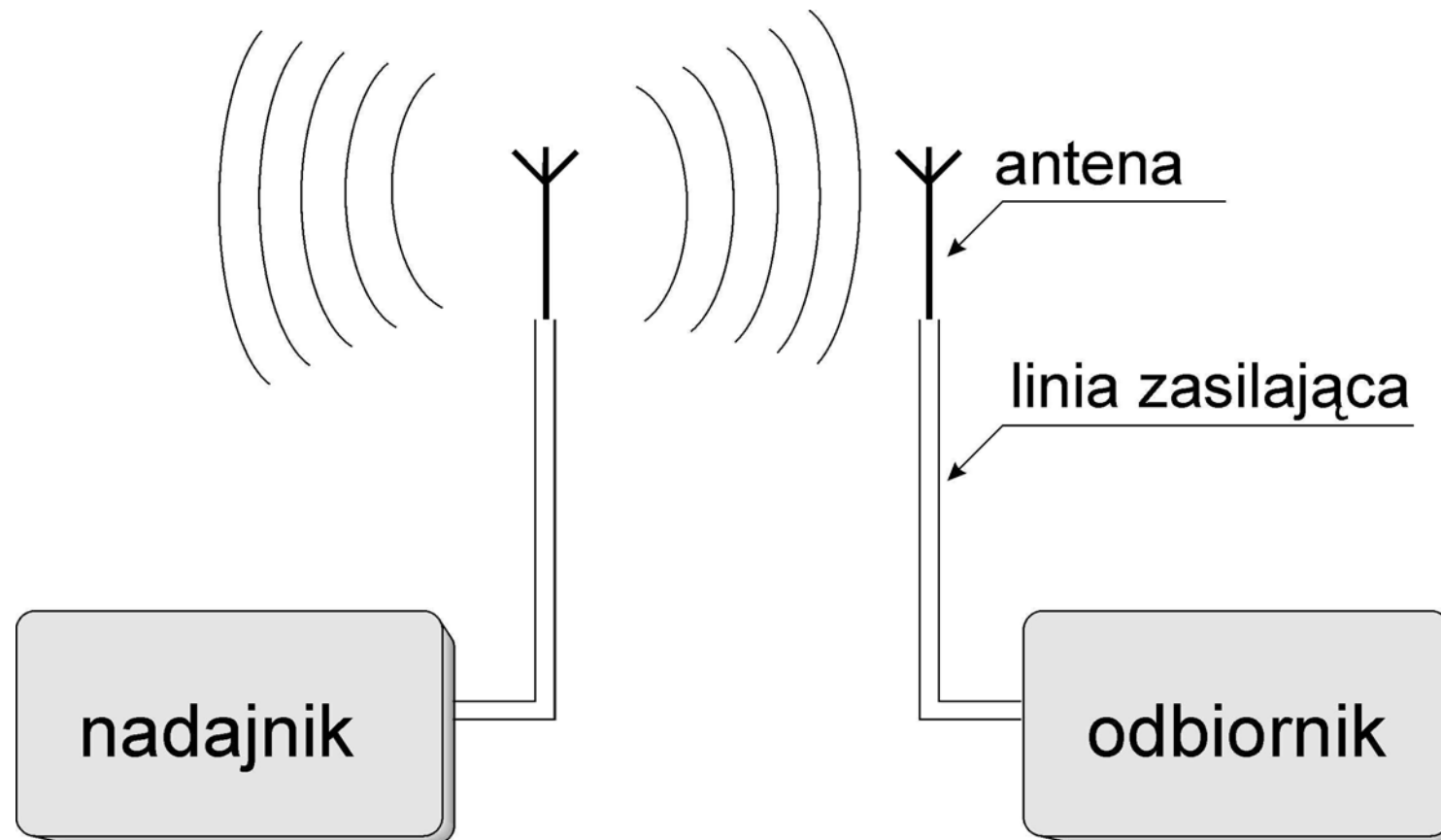
Frequency band	Band number	Symbol
3 – 30 kHz	4	VLF – Very Low Frequency
30 – 300 kHz	5	LF – Low Frequency
300 – 3000 kHz	6	MF – Medium Frequency
3 – 30 MHz	7	HF – High Frequency
30 – 300 MHz	8	VHF – Very High Frequency
300 – 3000 MHz	9	UHF – Ultra High Frequency
3 – 30 GHz	10	SHF – Super High Frequency
30 – 300 GHz	11	EHF – Extremely High Frequency

Łączność bezprzewodowa

Łącze radiowe

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

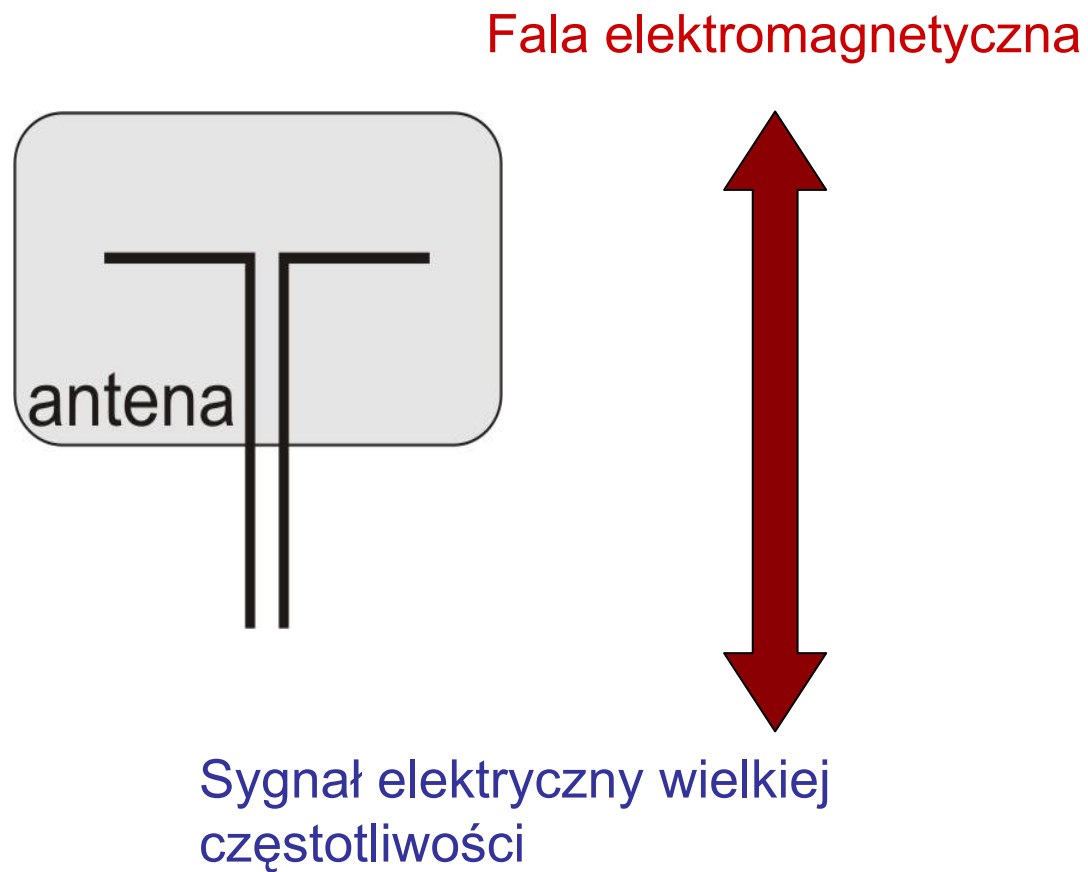
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Antena

Antena jako przetwornik

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

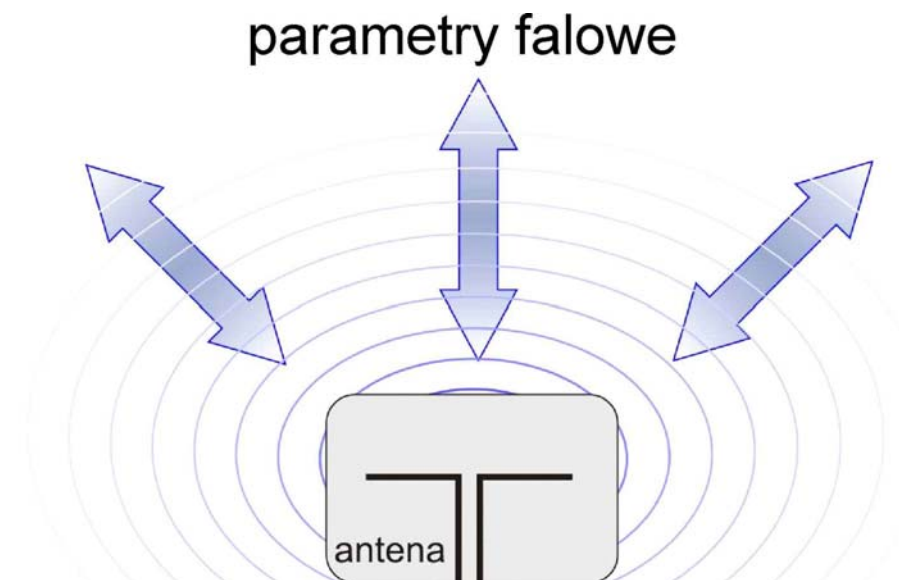
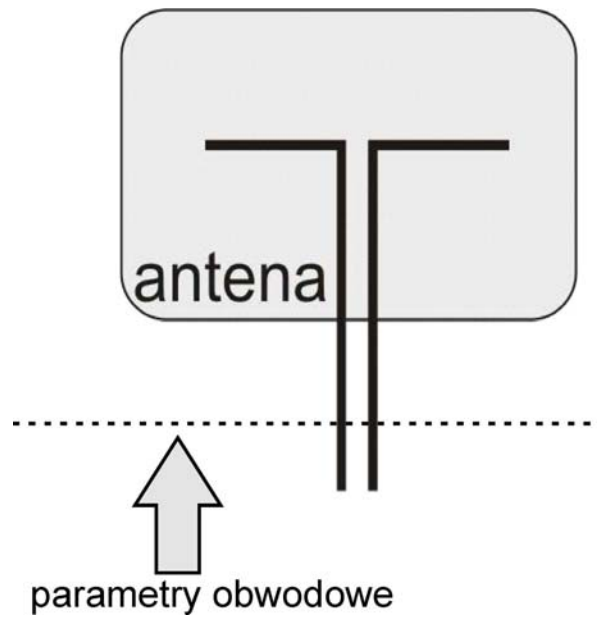
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Parametry anteny

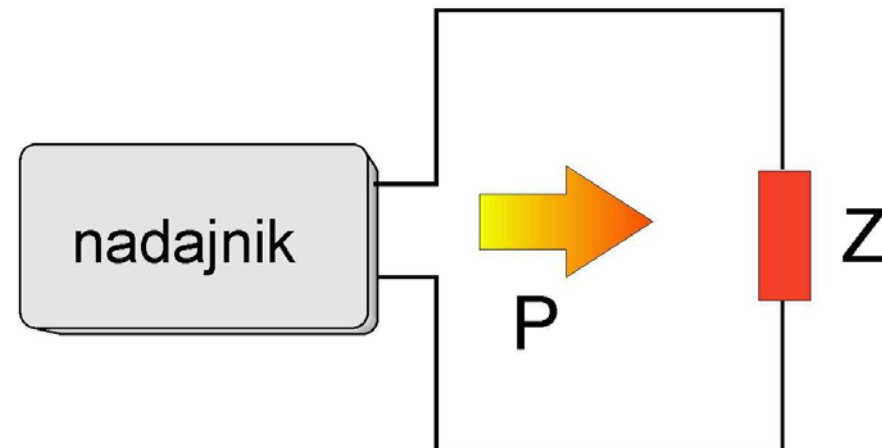
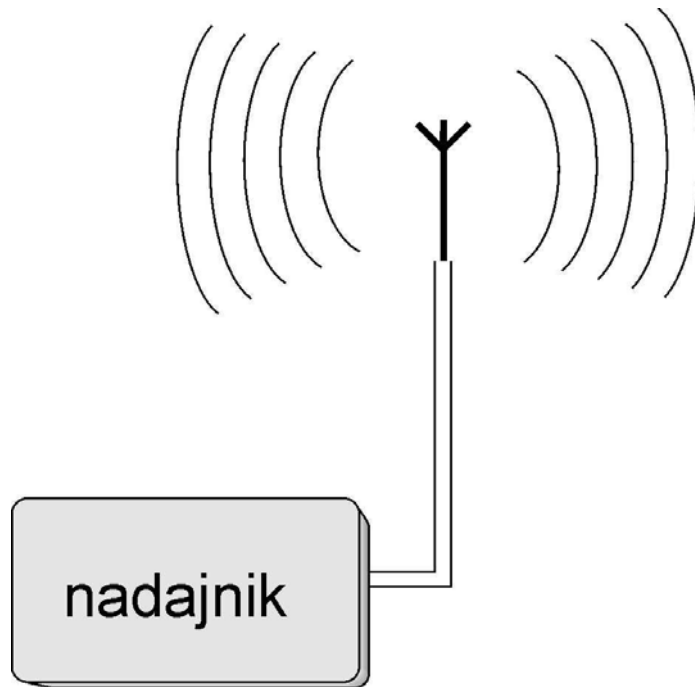

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

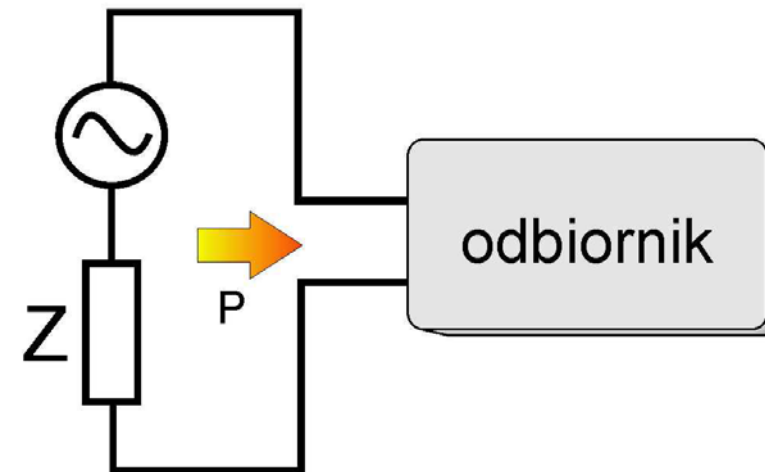
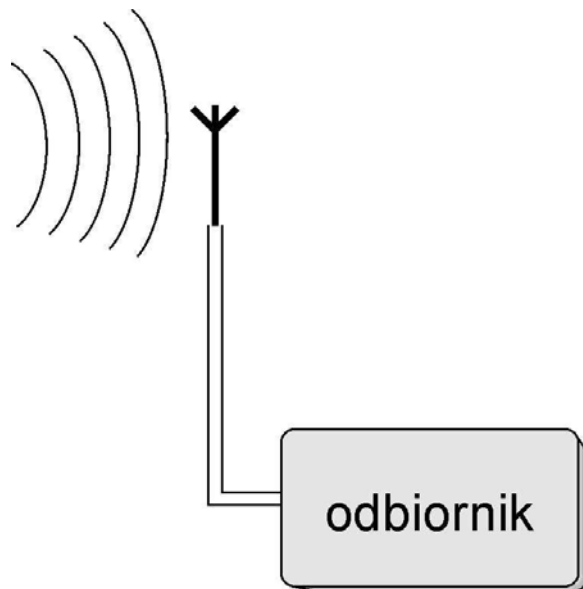

Antena nadawcza

Antena odbiorcza

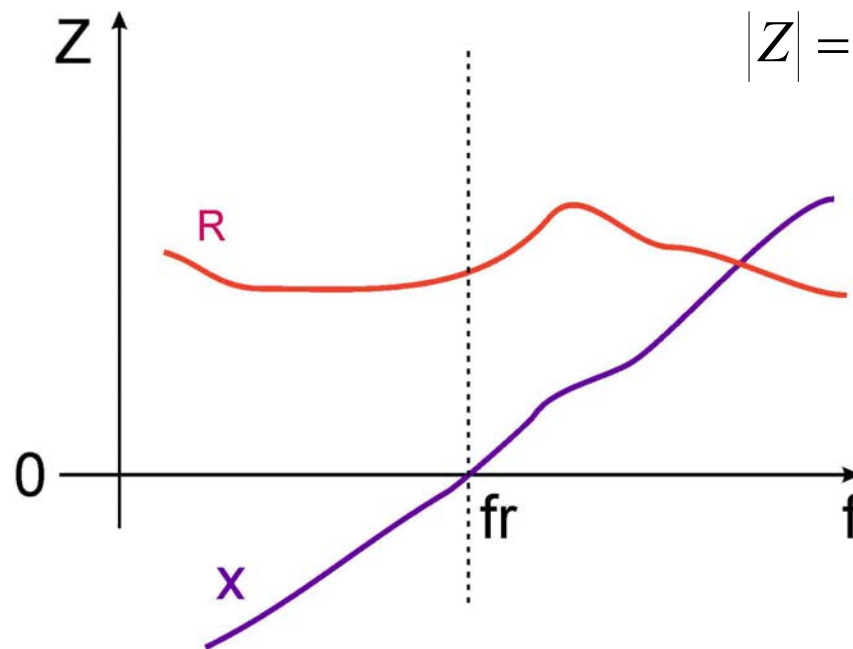
Impedancja

- Impedancja wejściowa:

$$Z = \frac{U}{I} [\Omega]$$

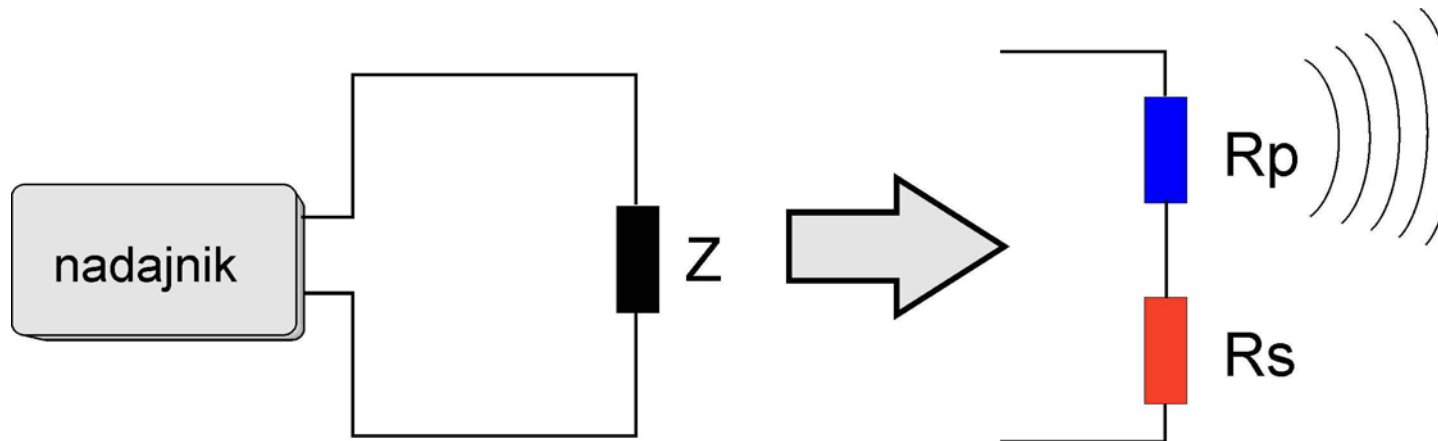
$$Z = R + j X$$

$$|Z| = \sqrt{R^2 + X^2}$$

Parametry związane z impedancją anteny

- Rezystancję wejściową anteny stanowi rezystancja promieniowania i rezystancja strat

Sprawność anteny

- Antena jest elementem stratnym
- Źródłem strat są straty rezystancyjne oraz straty dielektryczne
- Sprawność anteny: $\eta < 1$

$$\eta = \frac{P_{prom}}{P_{we}}$$

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

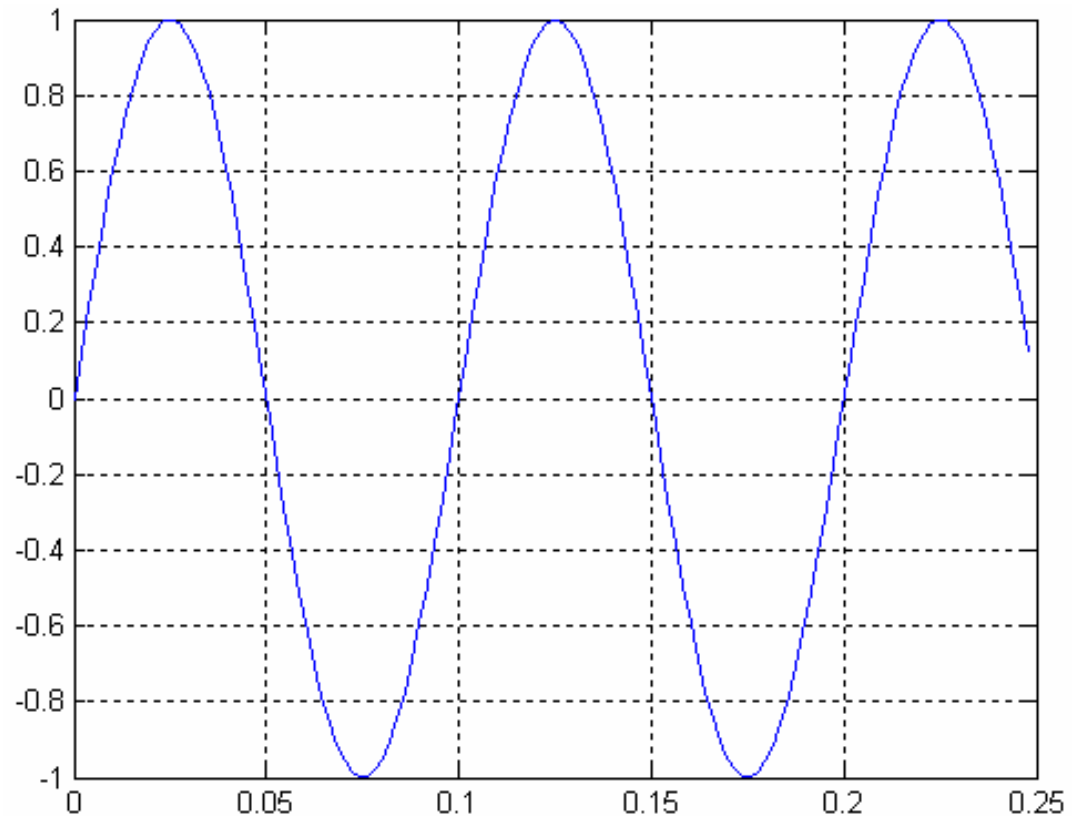

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Parę słów o sygnałach

Sygnał sinusoidalny:

$$S(t) = A \sin(2 \pi f t)$$

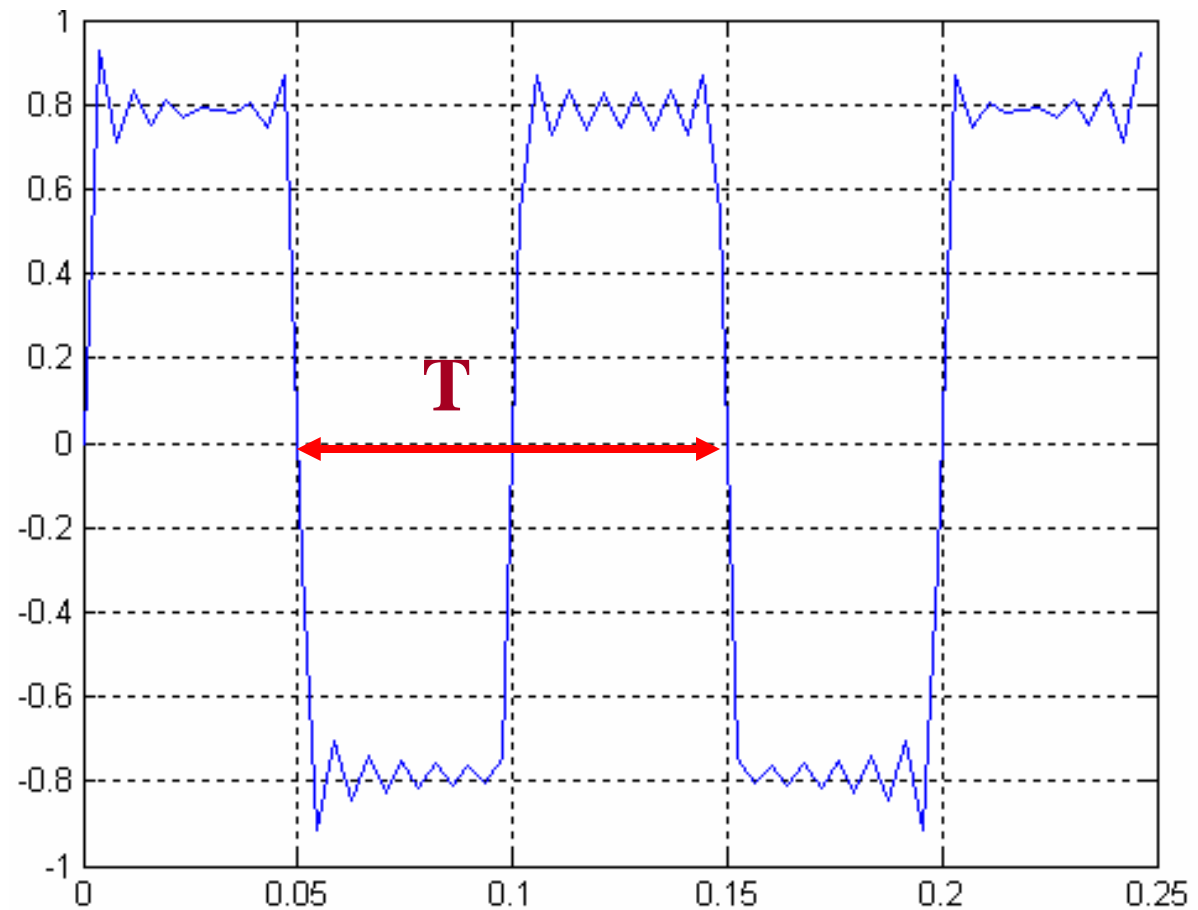
Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

Parę słów o sygnałach

Sygnał okresowy

Pasmo sygnału

Szereg Fouriera:

Funkcja okresowa może być przedstawiona jako suma funkcji sinusoidalnych.

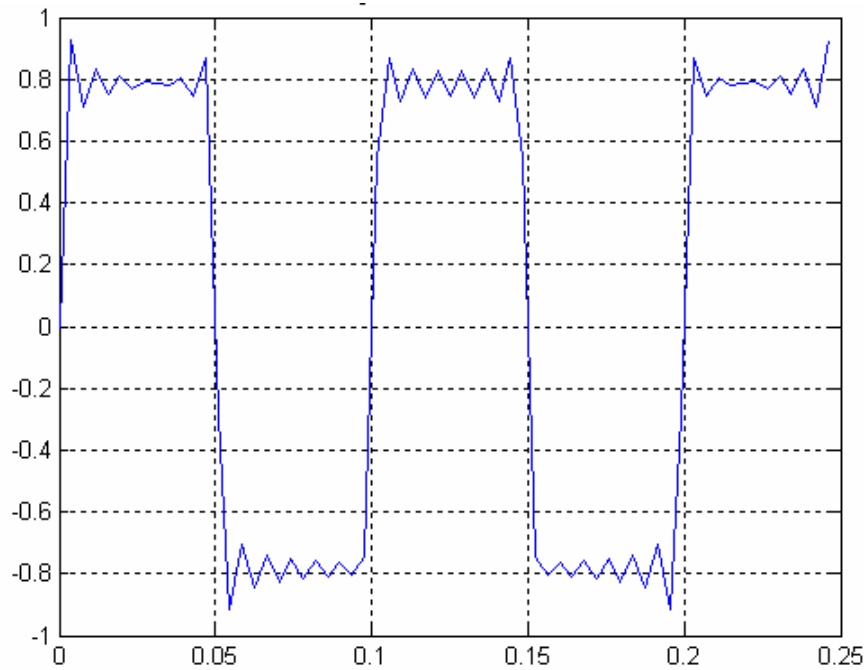
Szereg jest nieskończony

$$h(t) = \frac{a_0}{T} + \frac{2}{T} \cdot \sum_{n=1}^{\infty} C_n \cos(2\pi n f_0 t + \varphi_n)$$

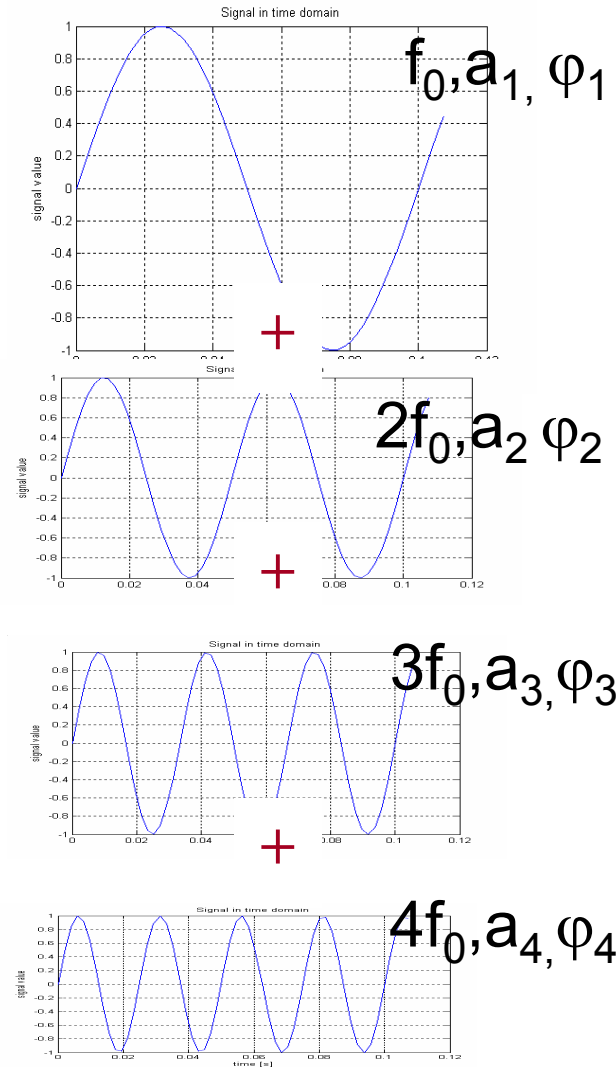

Pasmo sygnału

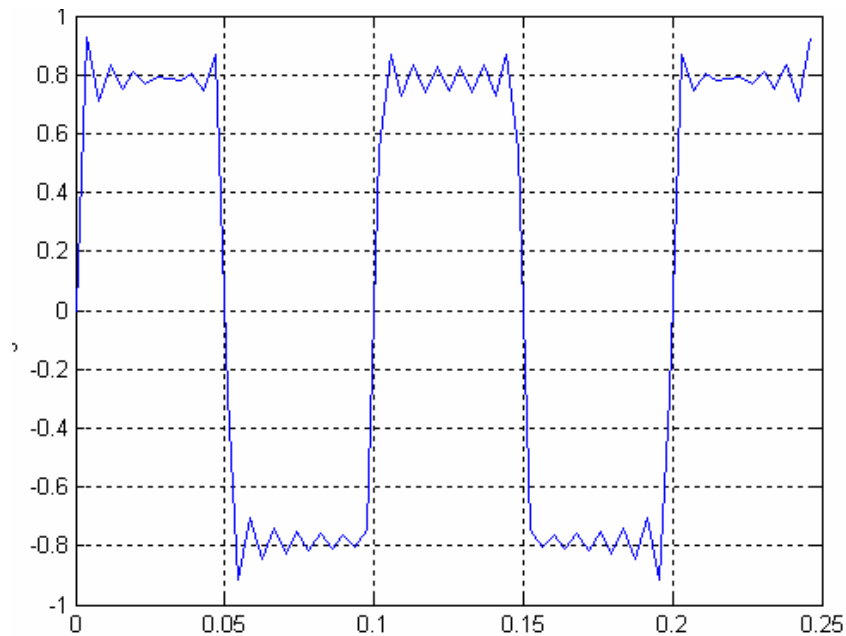

=

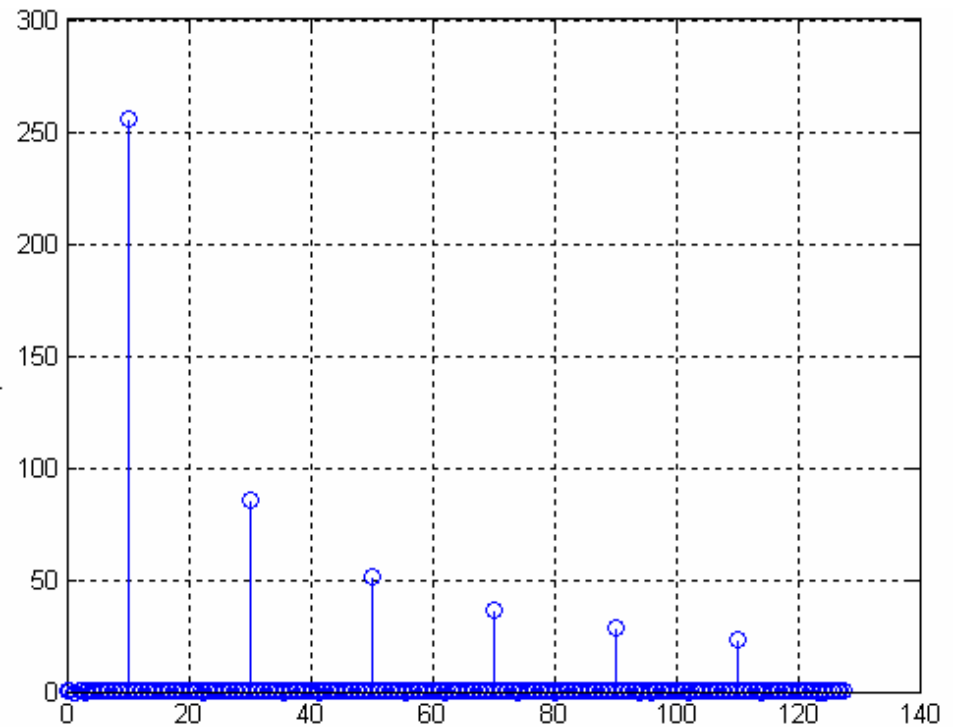

Widmo sygnału

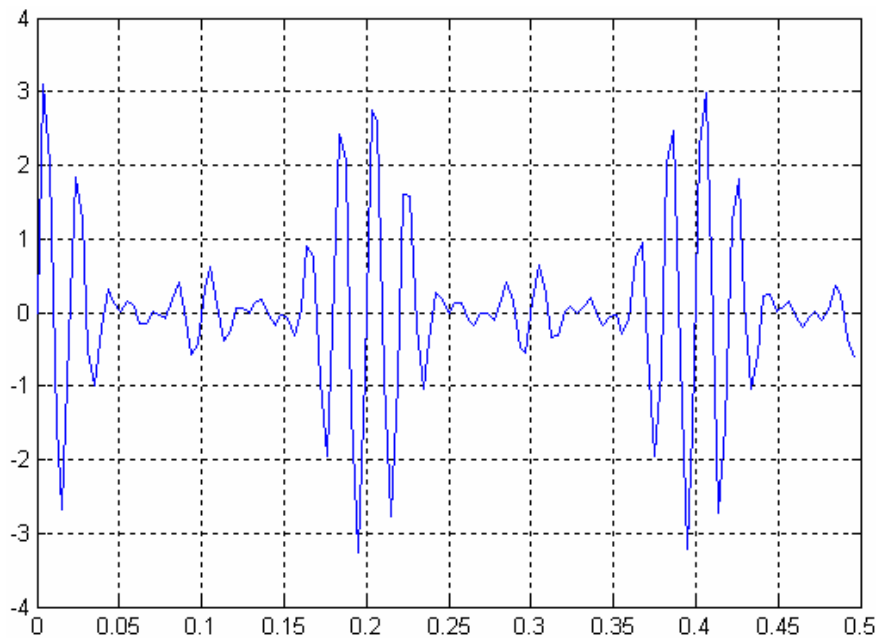
=

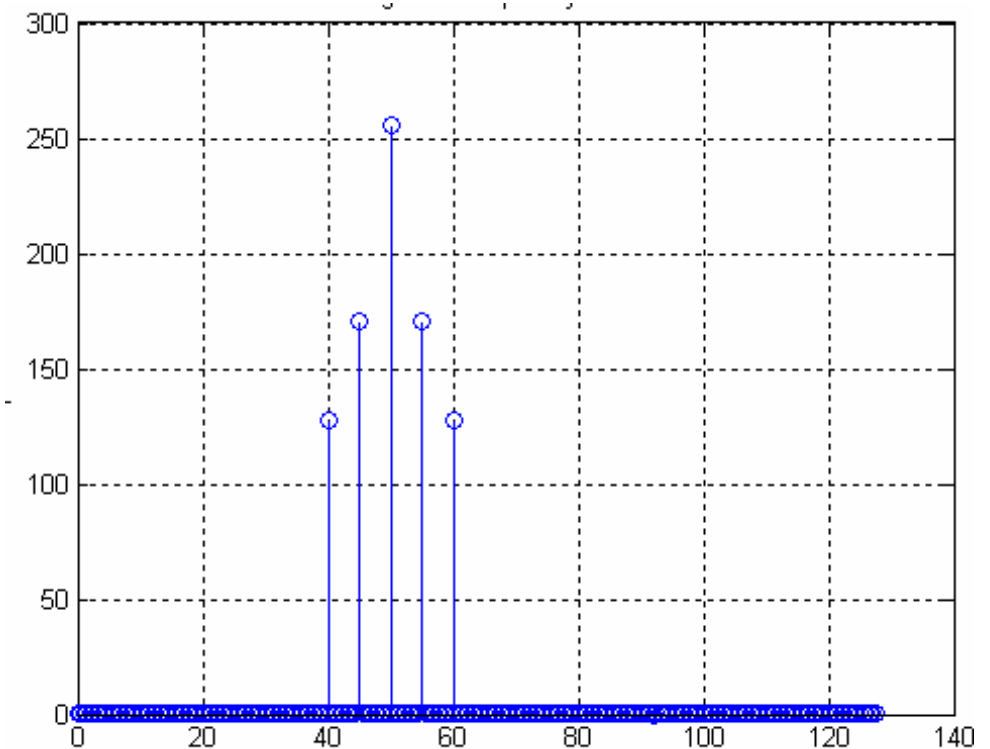

Widmo sygnału

Czas [s]

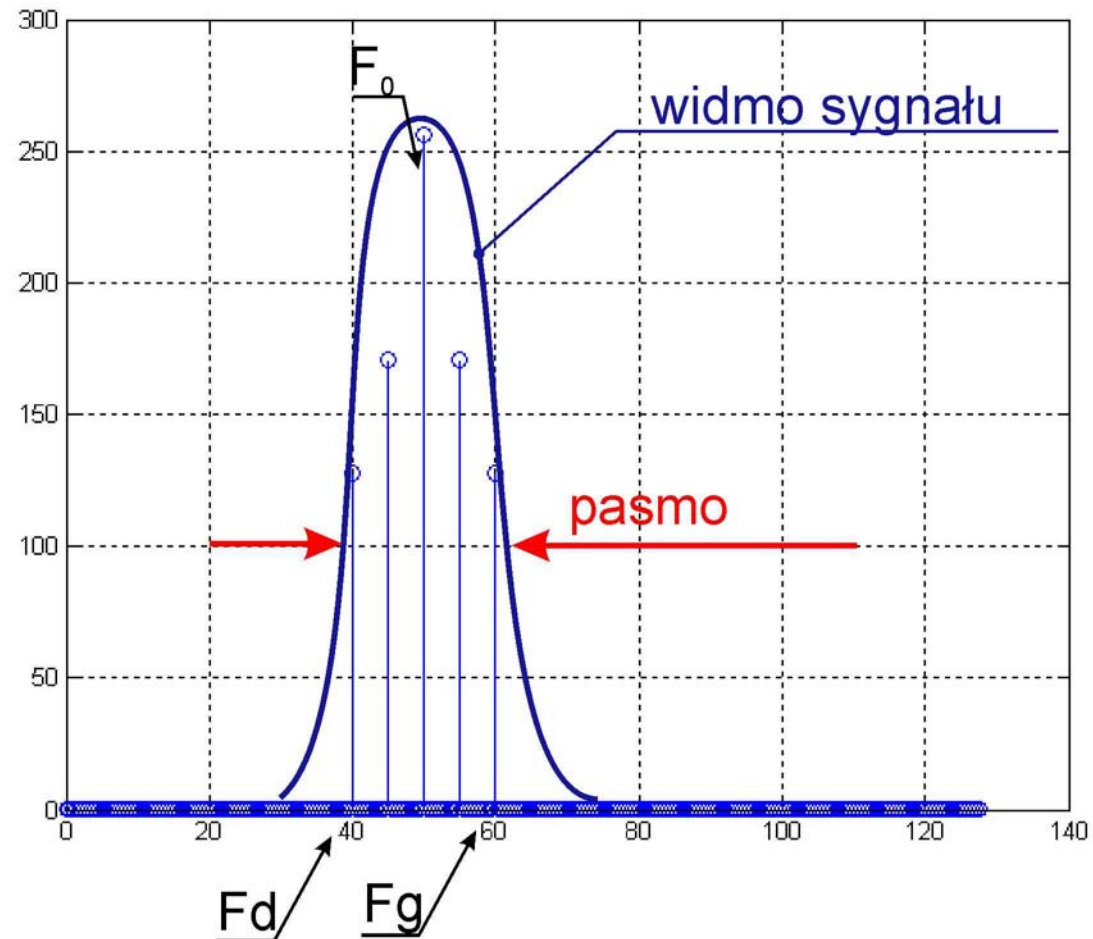

Częstotliwość [Hz]

Pasmo sygnału

$$B = F_g - F_d \text{ [MHz]}$$

$$B_p = \frac{F_u - F_l}{F_c} \cdot 100\%$$

Pasmo anteny

- Anteny wykorzystywane są do nadawania (odbierania) sygnałów o określonym paśmie
- Parametry anteny nie powinny zmieniać się znacząco ze zmianą częstotliwości w zakresie wynikającym z pasma sygnału transmitowanego
- Pasmo anteny: zakres częstotliwości w którym istotne parametry anteny nie zmieniają się w sposób znaczący...

$$B = F_g - F_d \text{ [MHz]}$$

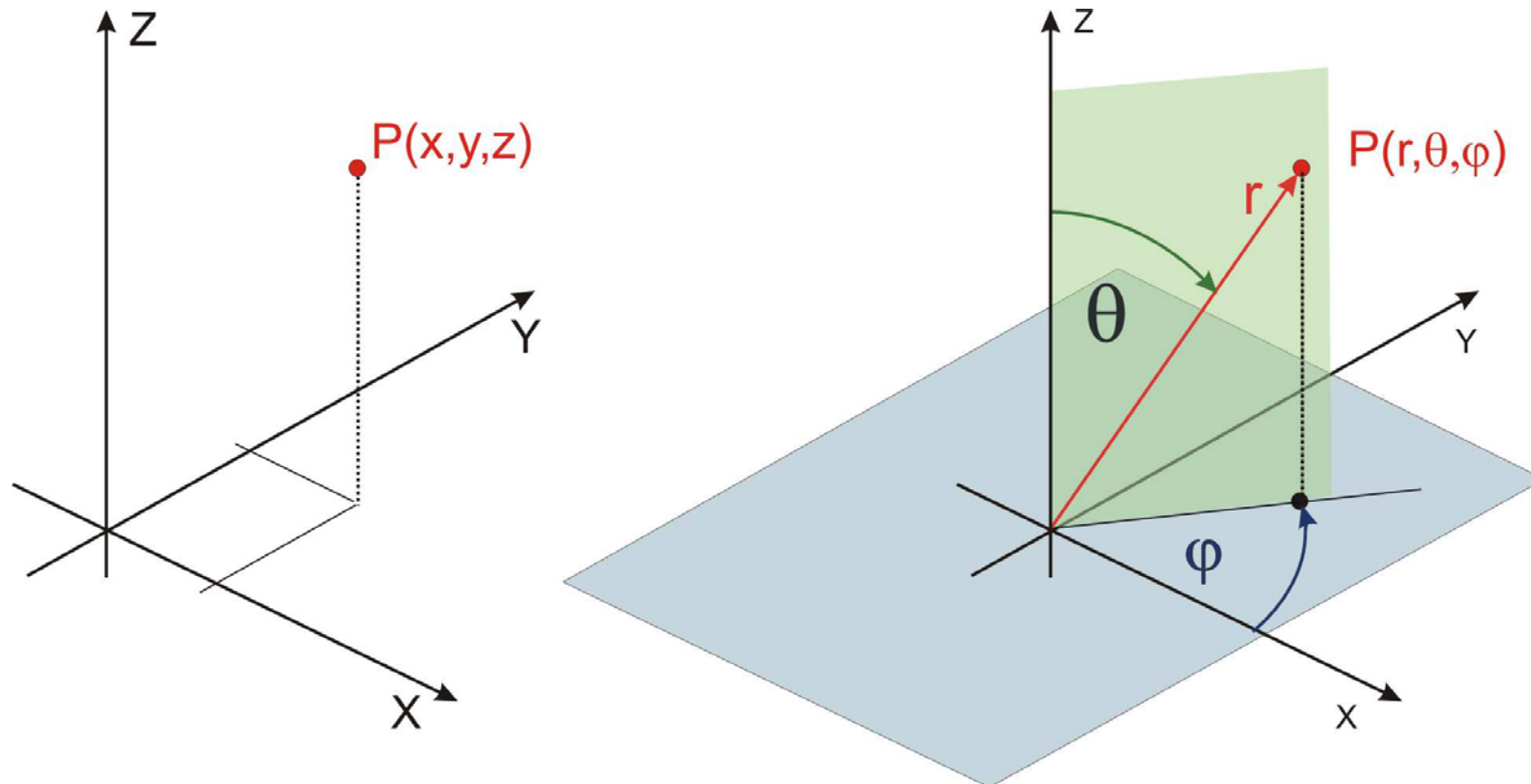
$$B_p = \frac{F_u - F_l}{F_c} \cdot 100\%$$

$$B_r = \frac{F_g}{F_d}$$

Opis przestrzeni

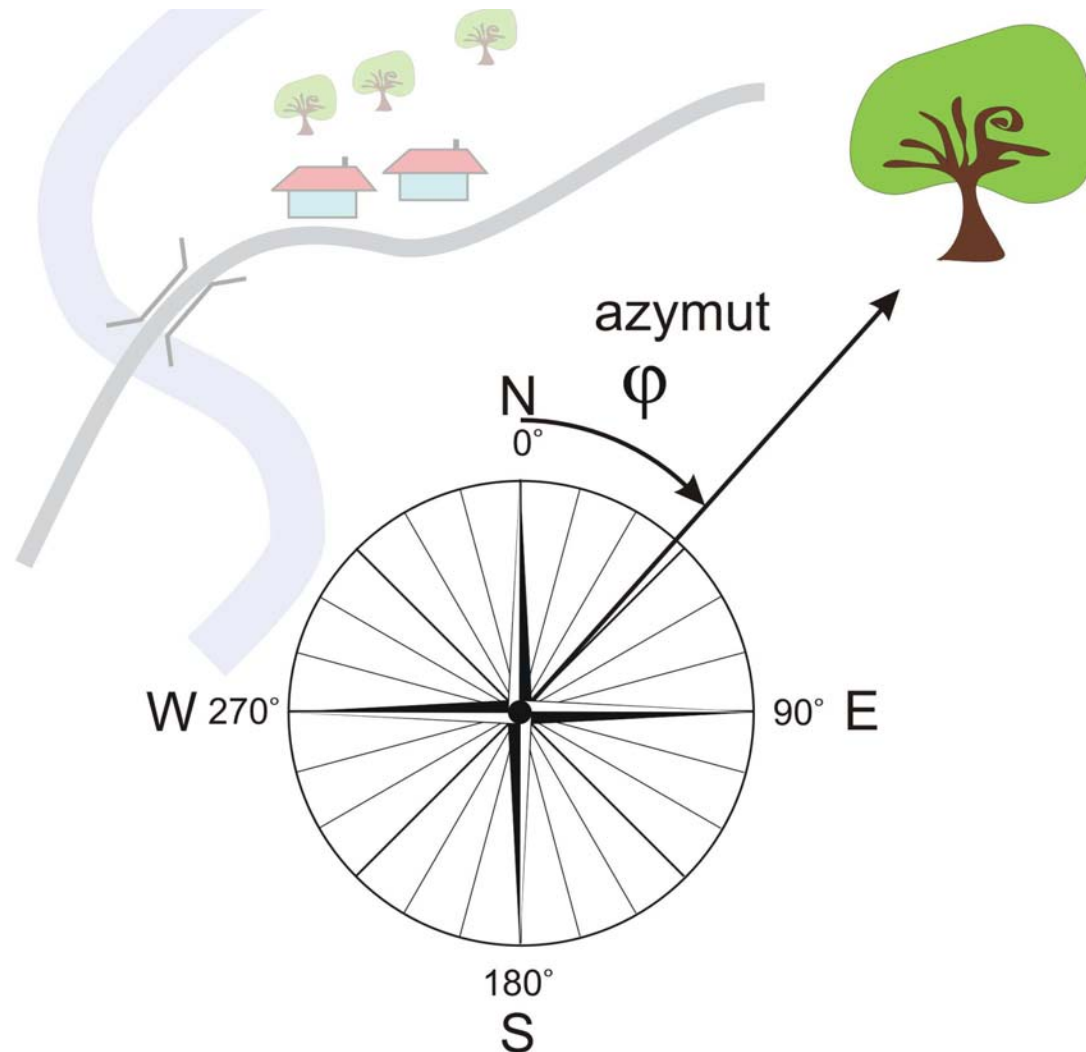
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Azymut

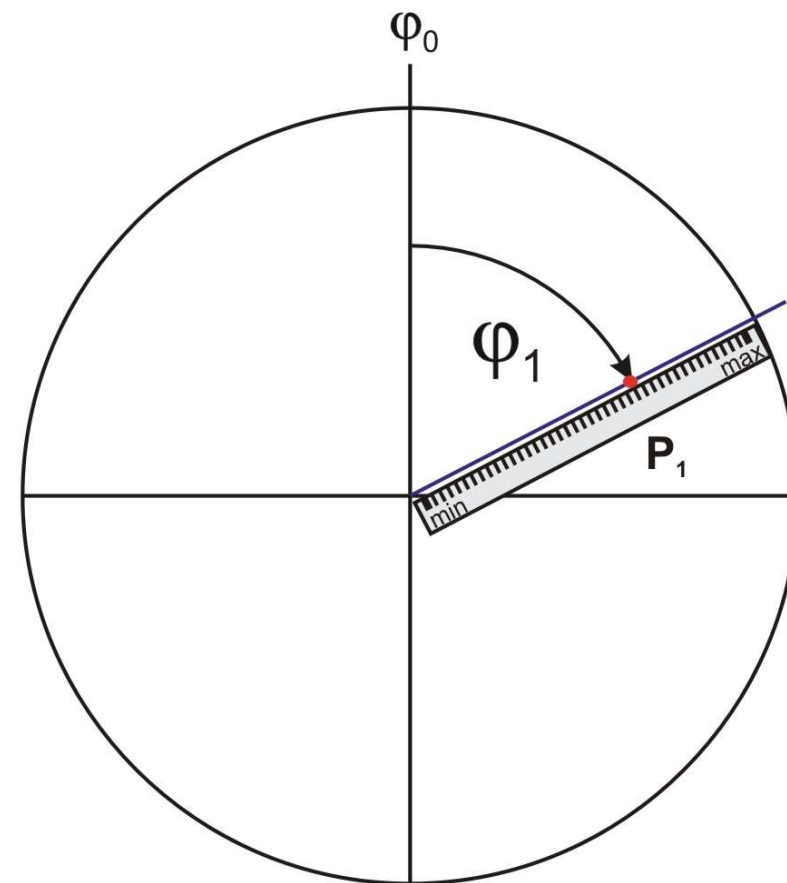
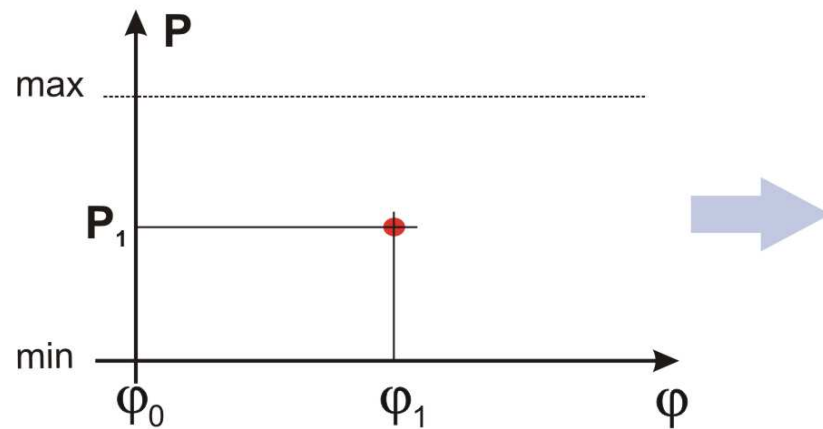

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

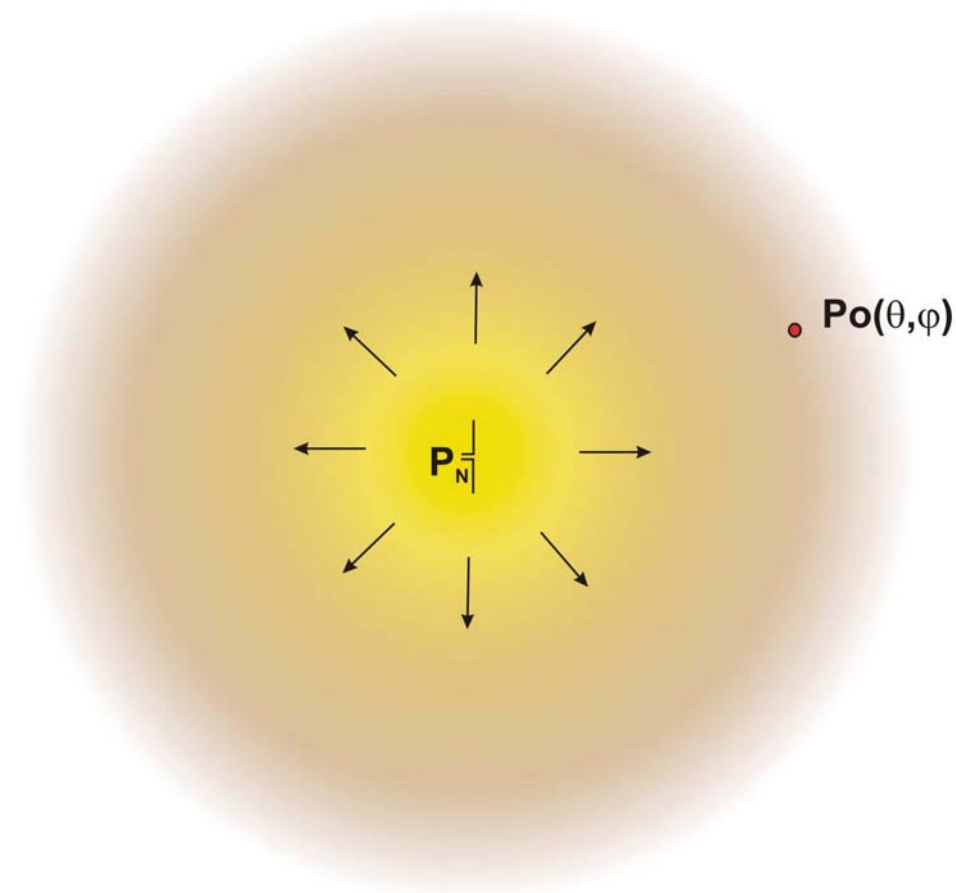
Wykresy prostokątny i biegunowy

Promieniowanie anteny

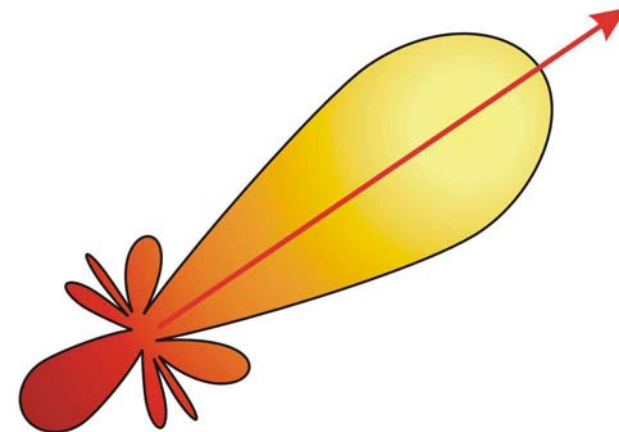
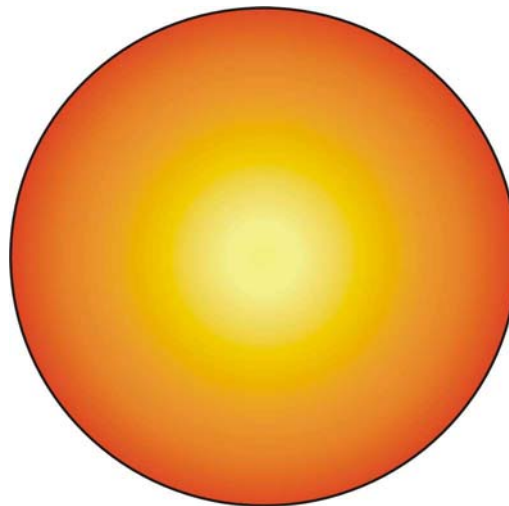
- Moc odebrana zależy od:
  - Mocy wejściowej
  - Odległości od anteny
  - Właściwości anteny

Charakterystyka promieniowania anteny

- Rozkład natężenia pola elektrycznego, magnetycznego lub gęstości mocy

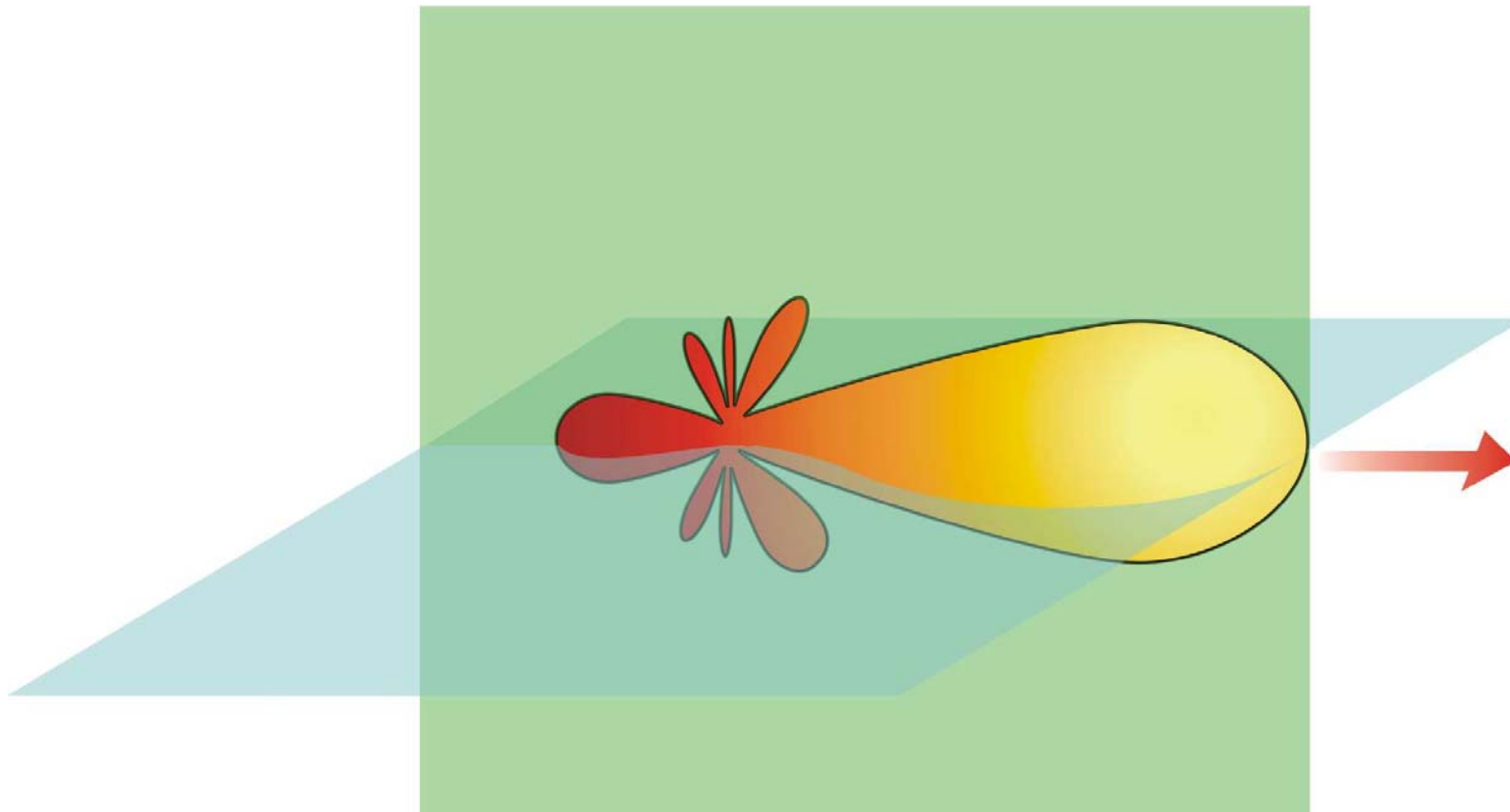
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Charakterystyka promieniowania anteny

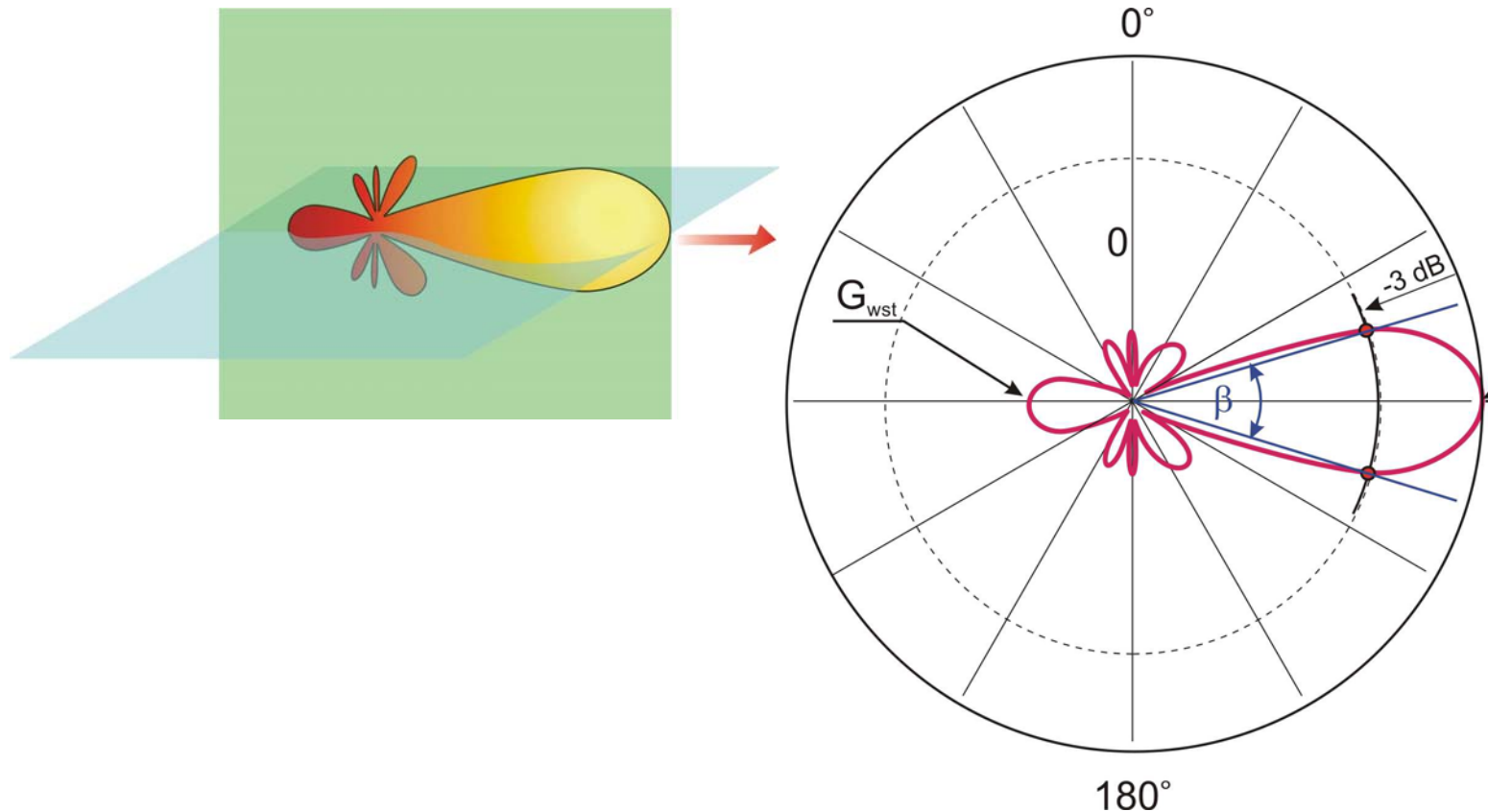

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

Charakterystyka promieniowania anteny

Kierunkowość anteny

- Kierunkowość określa miarę zdolności anteny do koncentrowania energii w jednym, wyróżnionym kierunku.
- Zysk kierunkowy:

$$D(\theta, \varphi) = \frac{U(\theta, \varphi)}{\bar{U}}$$

- $U(\theta, \varphi)$ – gęstość promieniowania w danym kierunku,
  - $\bar{U}$ – uśredniona gęstość promieniowania.
- Maksymalną wartość zysku kierunkowego nazywamy kierunkowością anteny

Zysk energetyczny

- Zysk energetyczny jest definiowany jako stosunek gęstości promieniowania w danym kierunku do mocy pobieranej przez antenę z zacisków wejściowych

$$G(\theta, \varphi) = \frac{4\pi U(\theta, \varphi)}{P_{we}}$$

- Wartość $G(\theta, \varphi)$ określa się na ogół dla kierunku maksymalnego promieniowania – zysk maksymalny:

$$G = \frac{4\pi U_{\max}}{P_{we}}$$

- Zysk i kierunkowość wiąże sprawność energetyczna anteny:

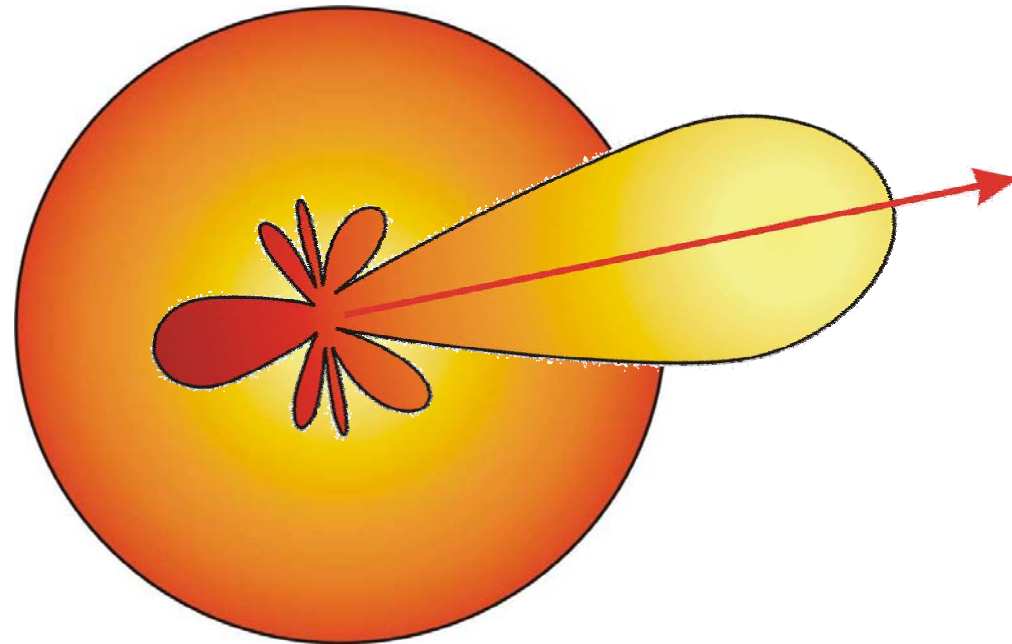
$$G = \eta D$$

Zysk anteny

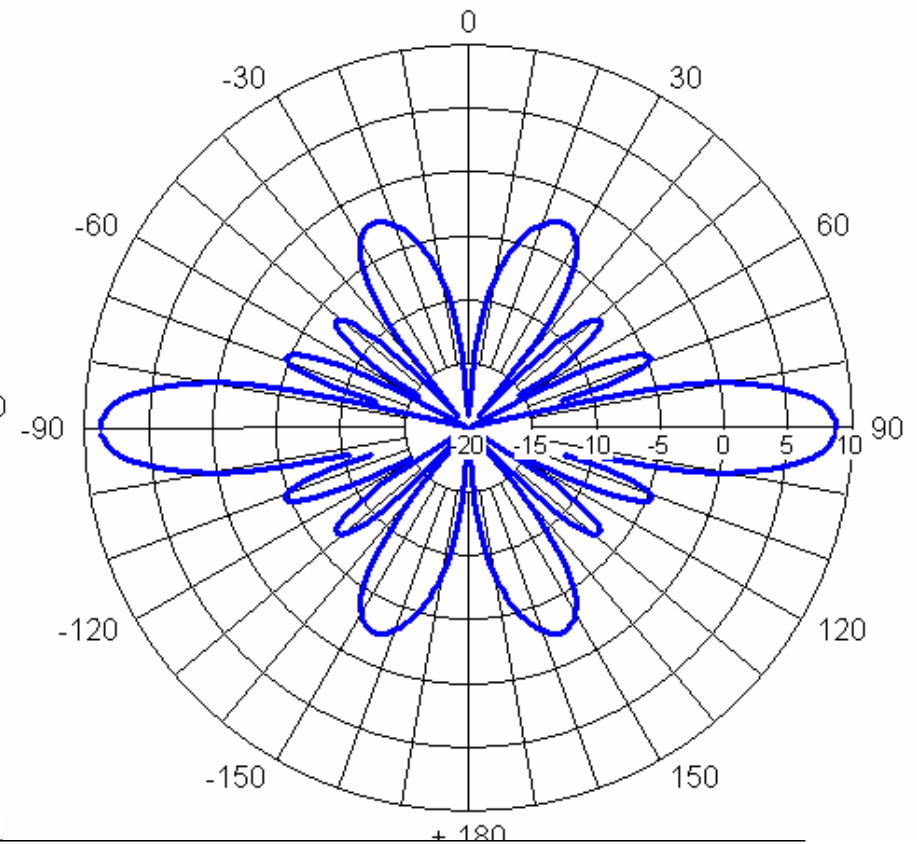
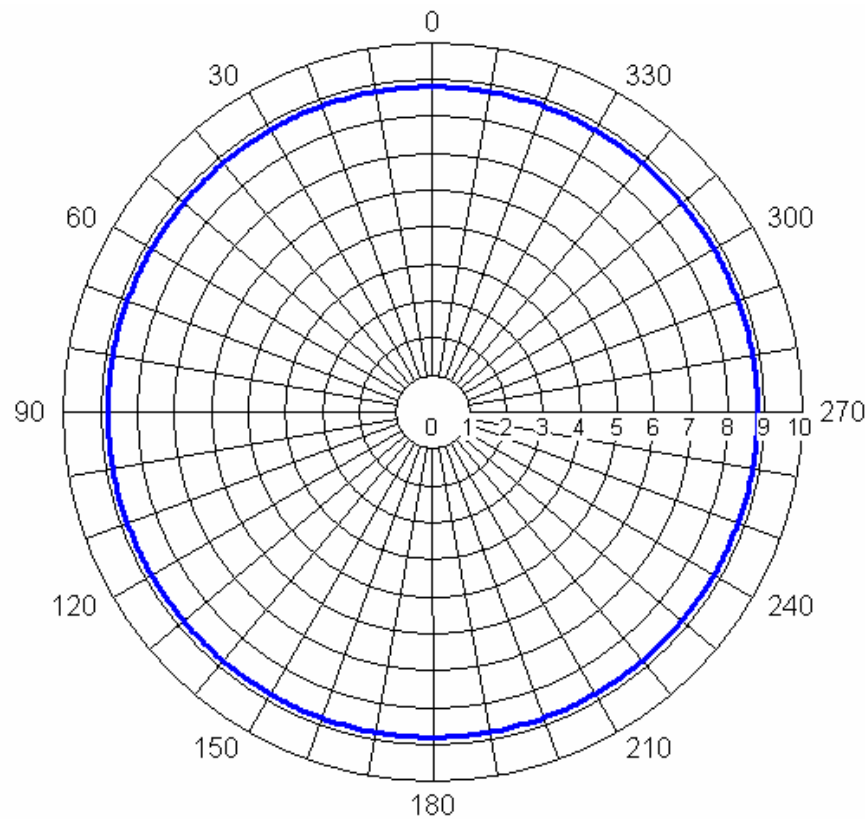
- Zysk energetyczny podaje się w odniesieniu do anten wzorcowych jakimi mogą być antena izotropowa lub dipol półfalowy.
- Zysk odniesiony do anteny izotropowej wyrażony jest w **dBi** i jest o 2.15 dB większy od zysku odniesionego do dipola półfalowego, wyrażonego w **dBd**.

$$G[dBi] = 10 \log_{10} \frac{P_{\max}}{P_i}$$

Antena dookólna

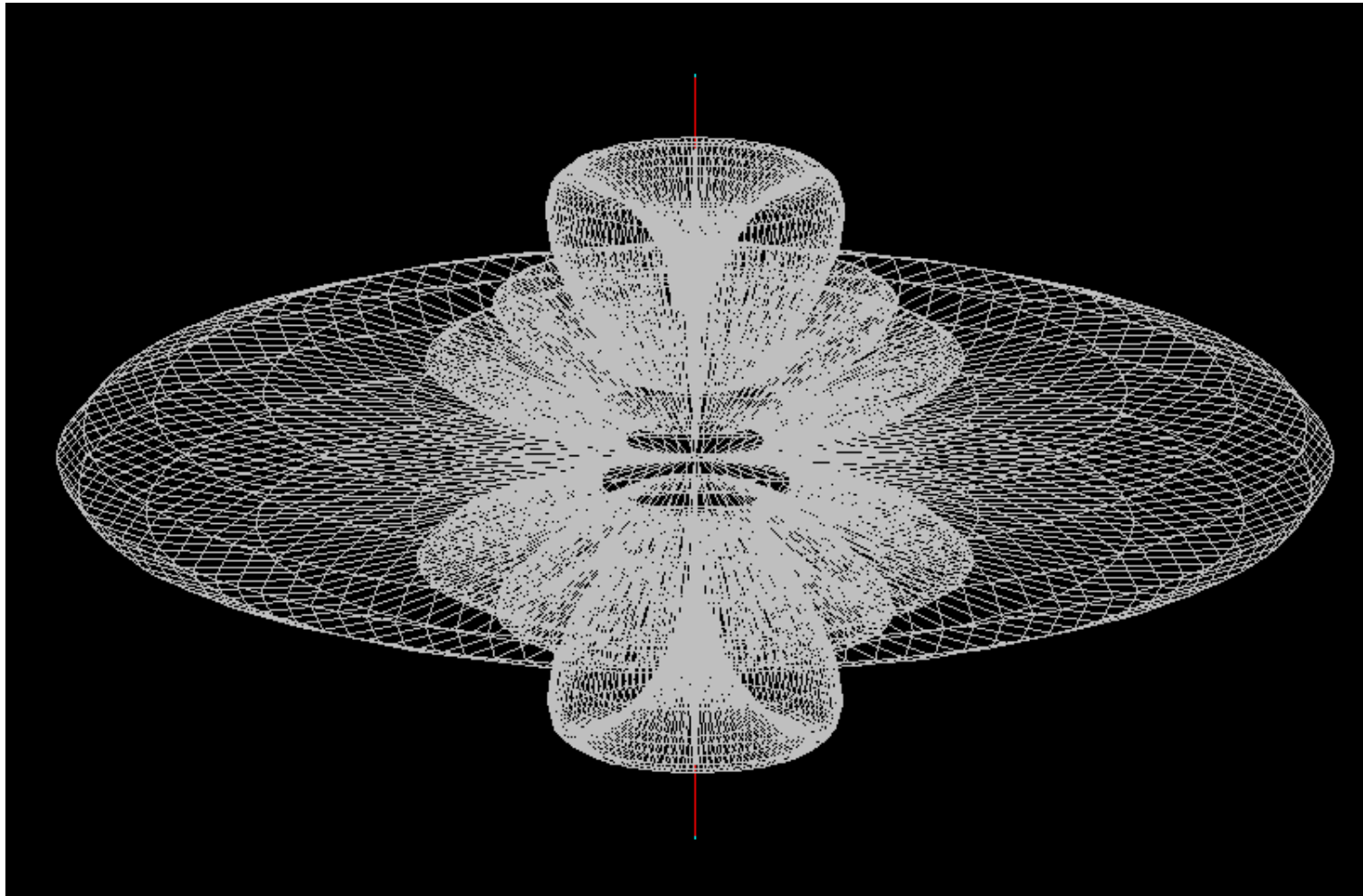
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Antena dookólna

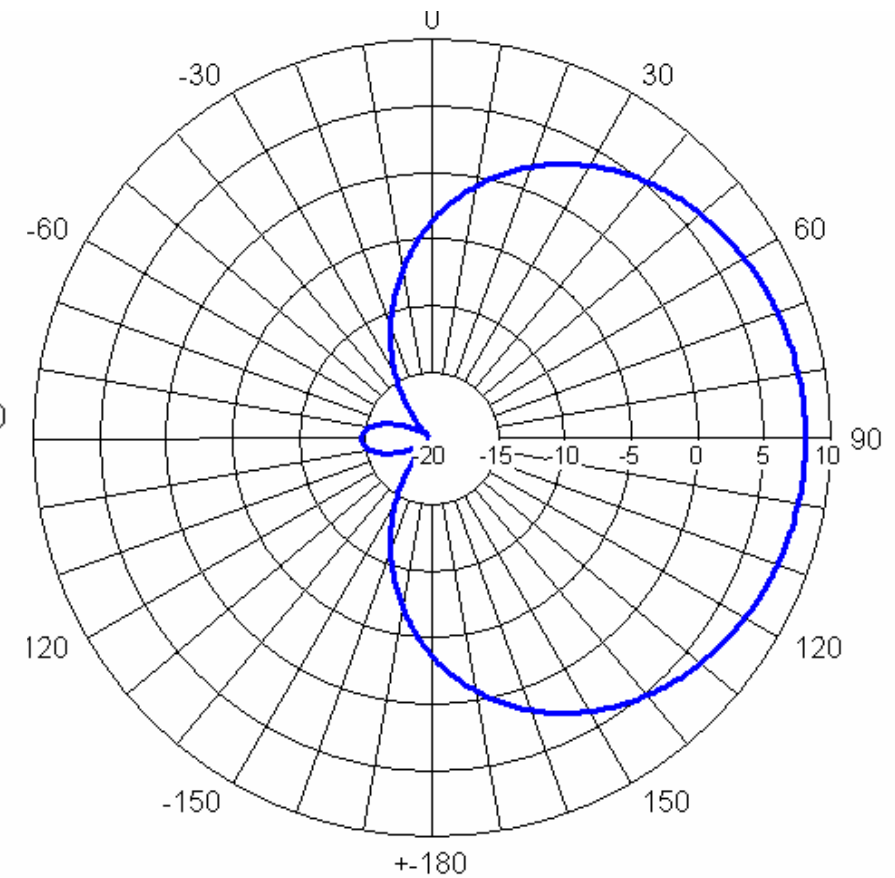
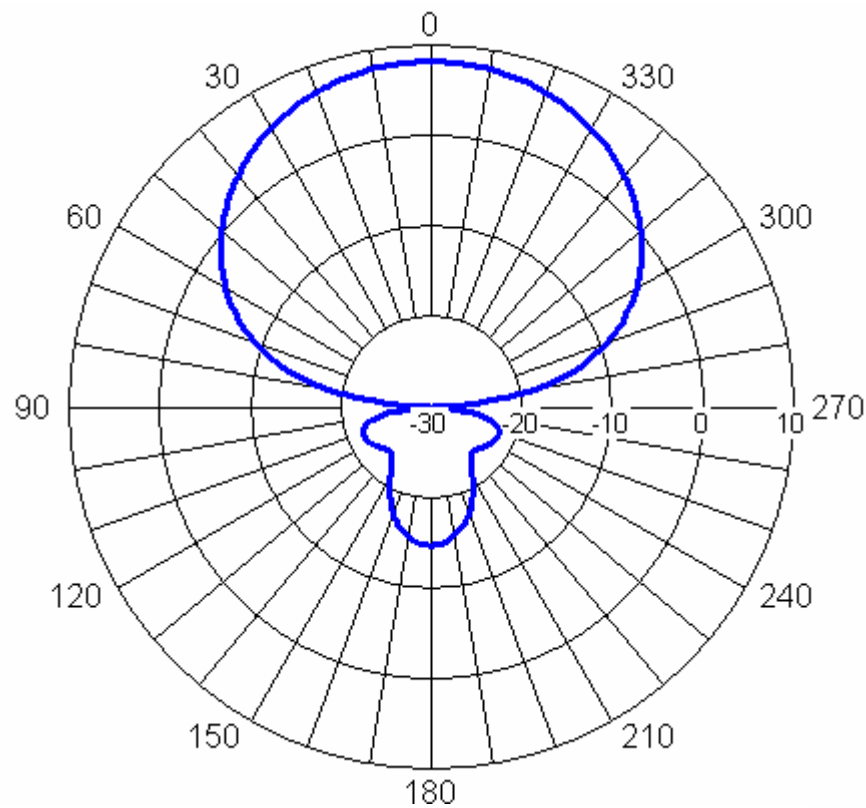

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

Antena kierunkowa

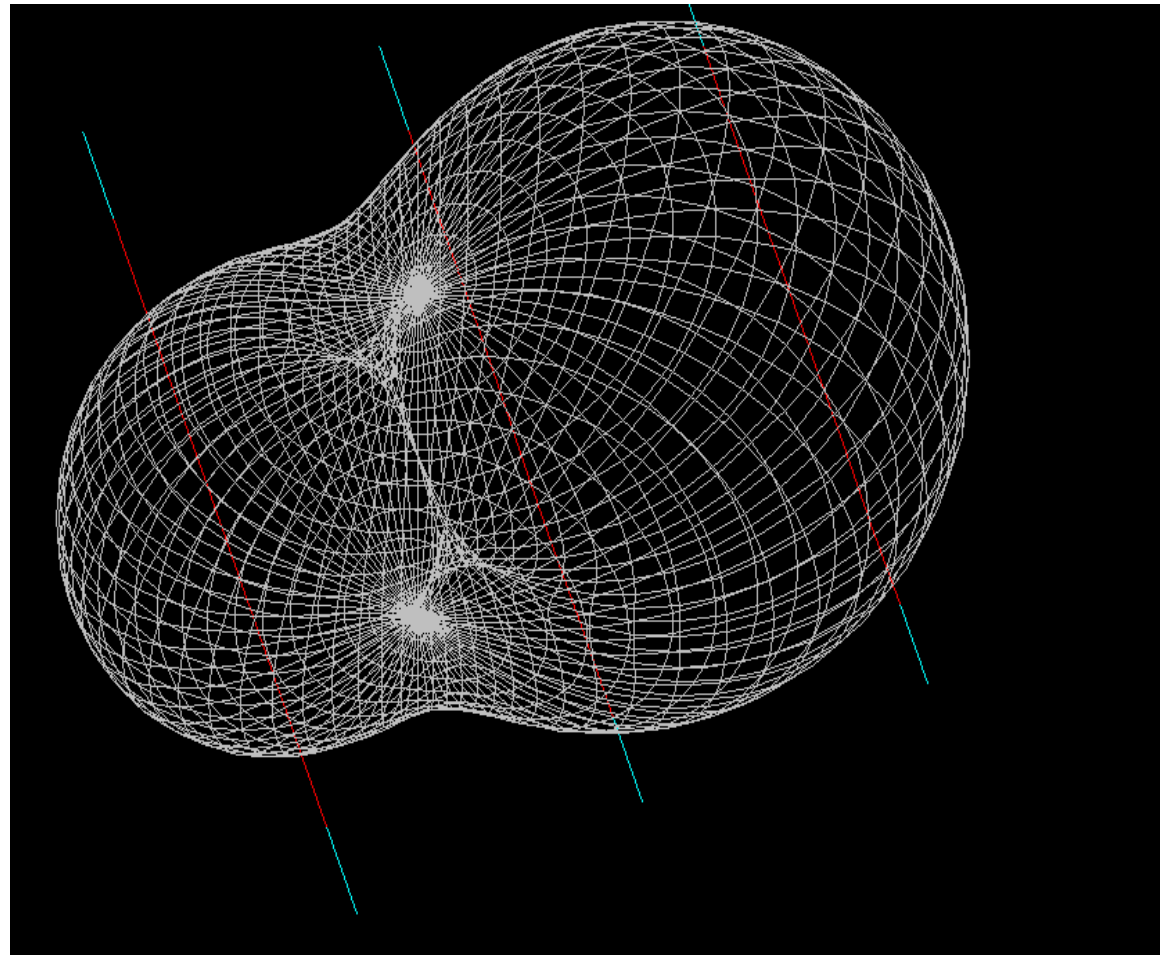
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Antena kierunkowa

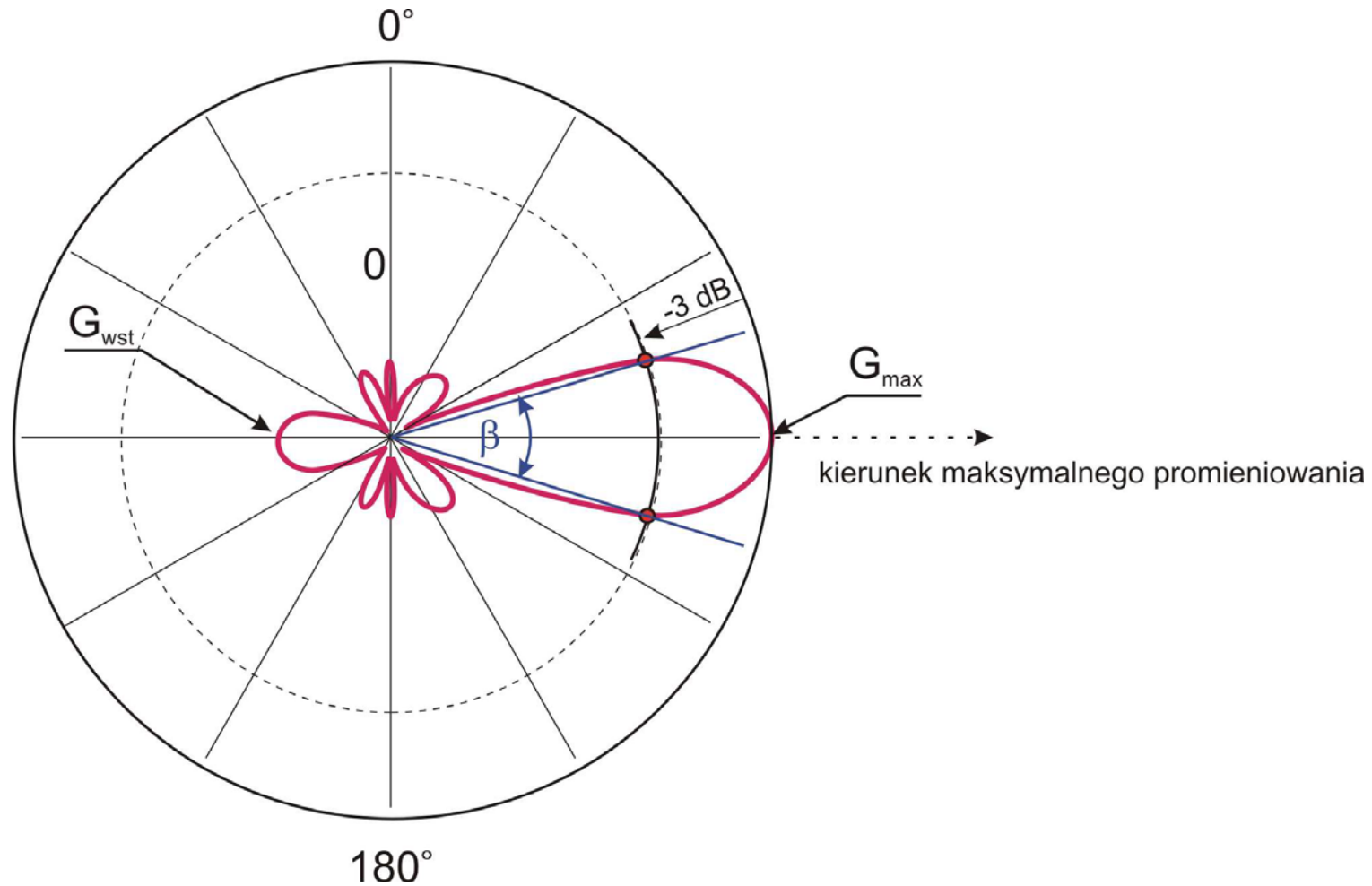

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

Charakterystyka promieniowania

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Parametry określane na podstawie charakterystyki promieniowania

- Kierunek maksymalnego promieniowania
- Kąt połowy mocy (HP – ang. Half Power)
- Szerokość wiązki między zerami (BWFN – ang. Beam Width between First Null)
- Stosunek promieniowania głównego do wstecznego:
 $FBR [dB] = G_{max} [dB] - G_{wst} [dB]$
- Poziom pierwszego listka bocznego

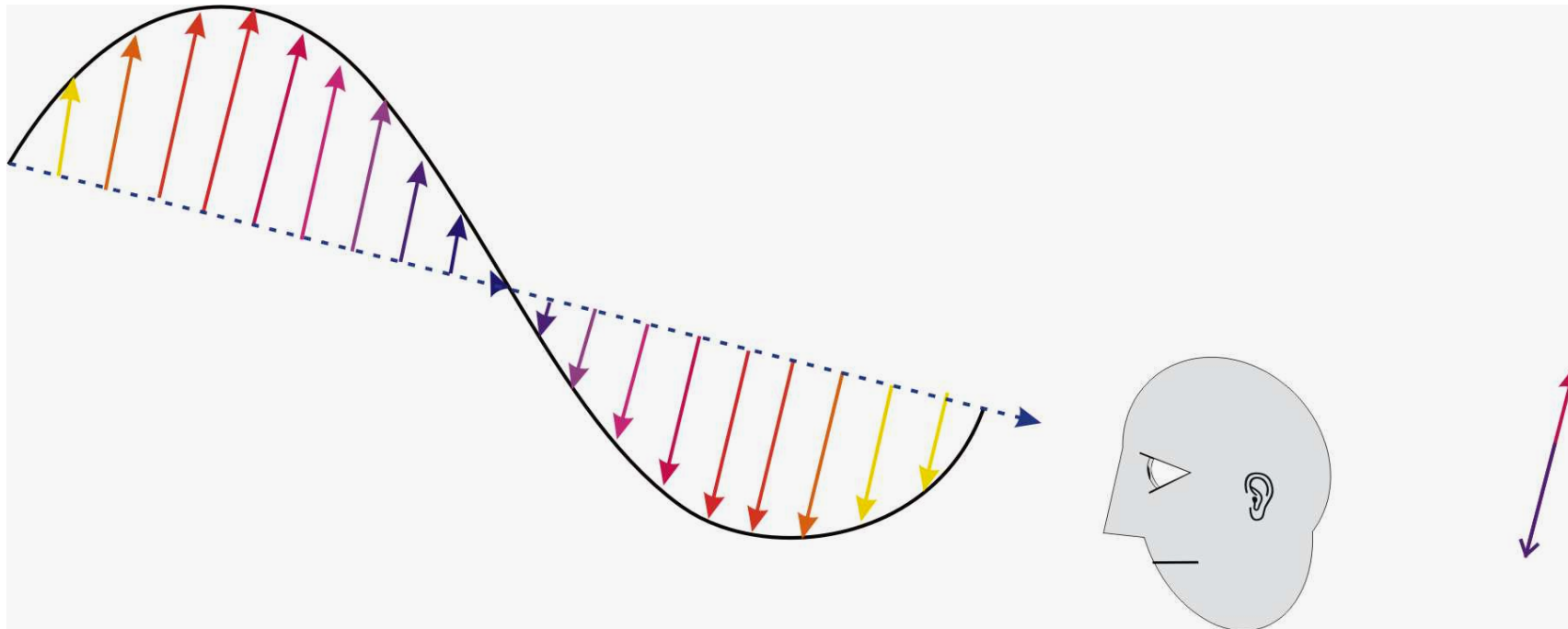
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Polaryzacja fali elektromagnetycznej

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

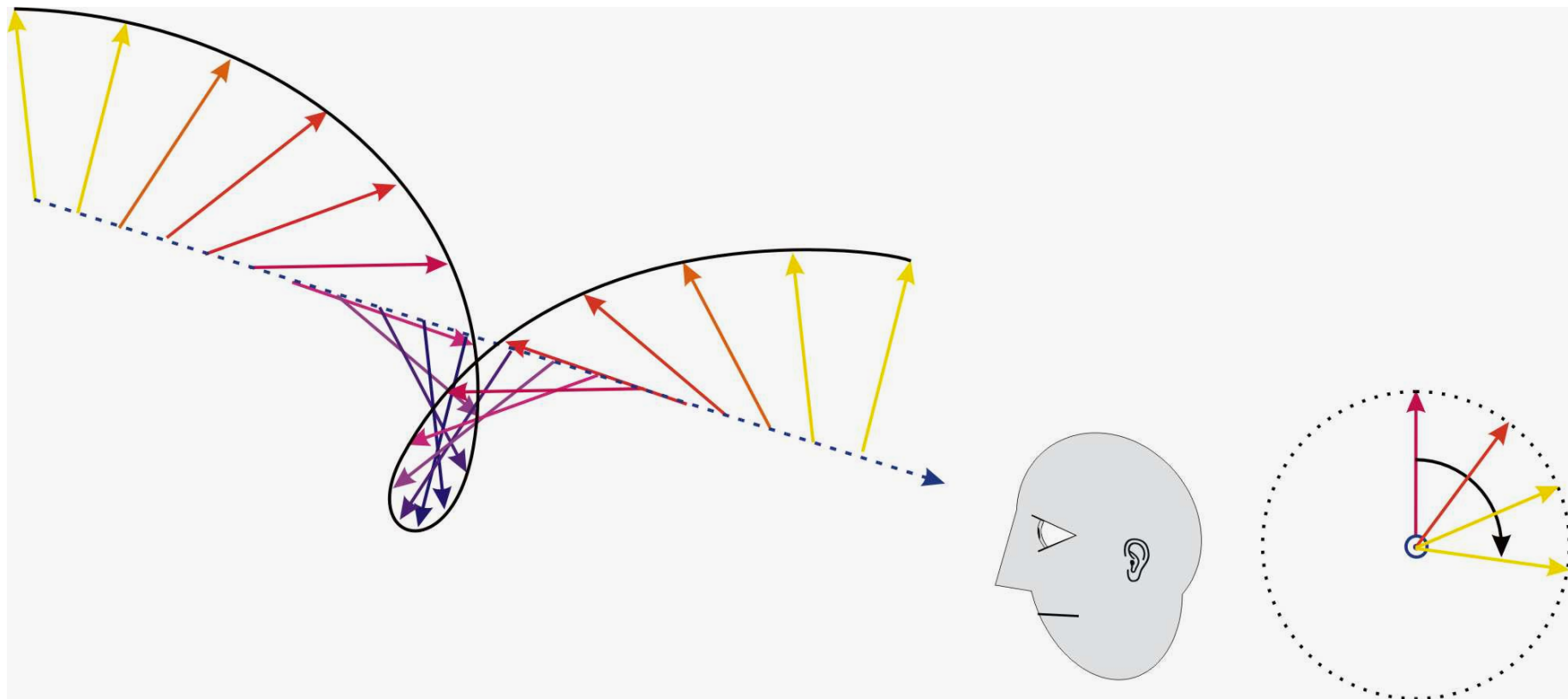
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Polaryzacja fali elektromagnetycznej

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

Polaryzacja anteny

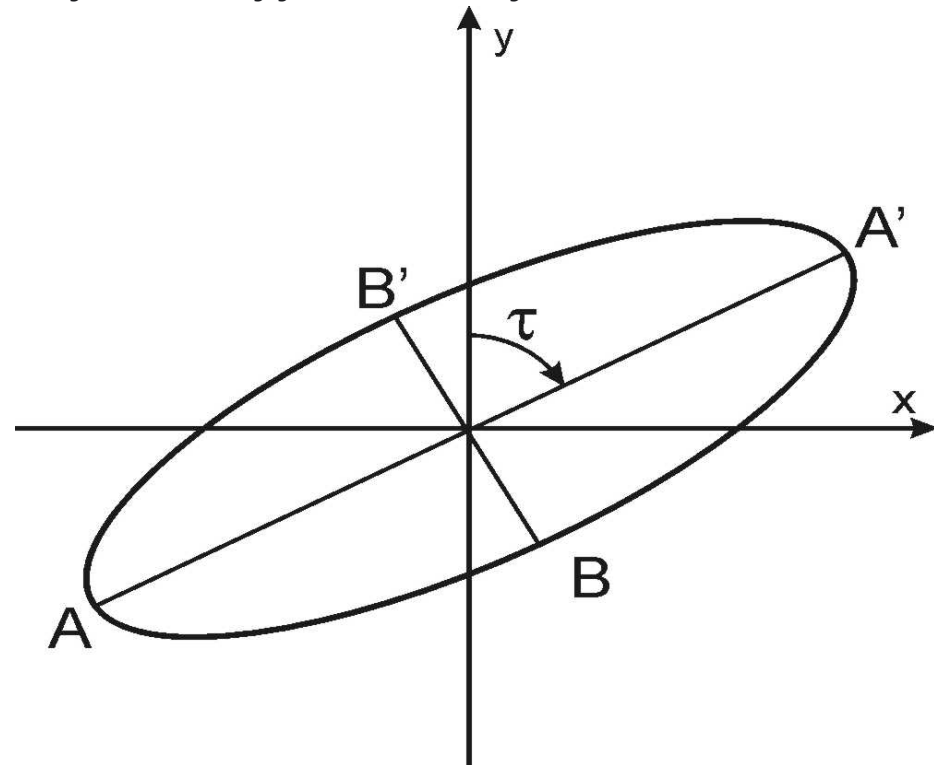
- Polaryzacja anteny określa polaryzację wytworzonej przez nią fali elektromagnetycznej.
- Zwykle polaryzacja anteny nie zmienia się w obrębie wiązki głównej.
- Polaryzacją podstawową nazywamy polaryzację jaką antena nadaje falam niosącym największą część energii.
- Polaryzacje liniową, określa się dodatkowo przez podanie orientacji płaszczyzny polaryzacji względem anteny (pionowa – płaszczyzna polaryzacji jest równoległa do osi z , pozioma – płaszczyzna polaryzacji jest równoległa do osi x i z).
- Polaryzacje eliptyczną (w szczególności kołową) określa się skrętność polaryzacji dla określonego kierunku w przestrzeni.

Polaryzacja anteny

- Współczynnik osiowy polaryzacji AR – eliptyczność
- τ jest kątem nachylenia elipsy polaryzacyjnej
- Eliptyczność w przypadku polaryzacji kołowej jest równa jedności.

$$AR = \frac{AA'}{BB'}$$

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

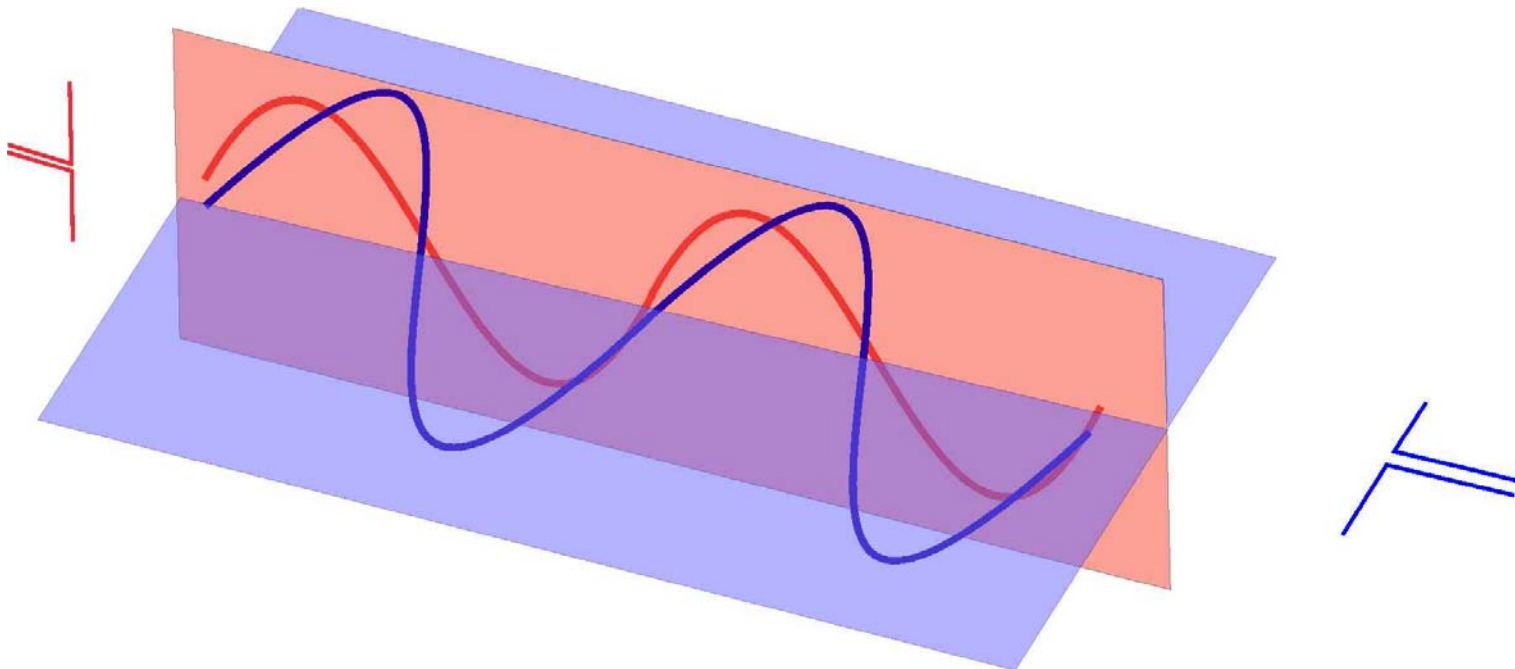
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Sprzężenie polaryzacyjne anten

- Polaryzacja ortogonalna
- Minimalne sprzężenie

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

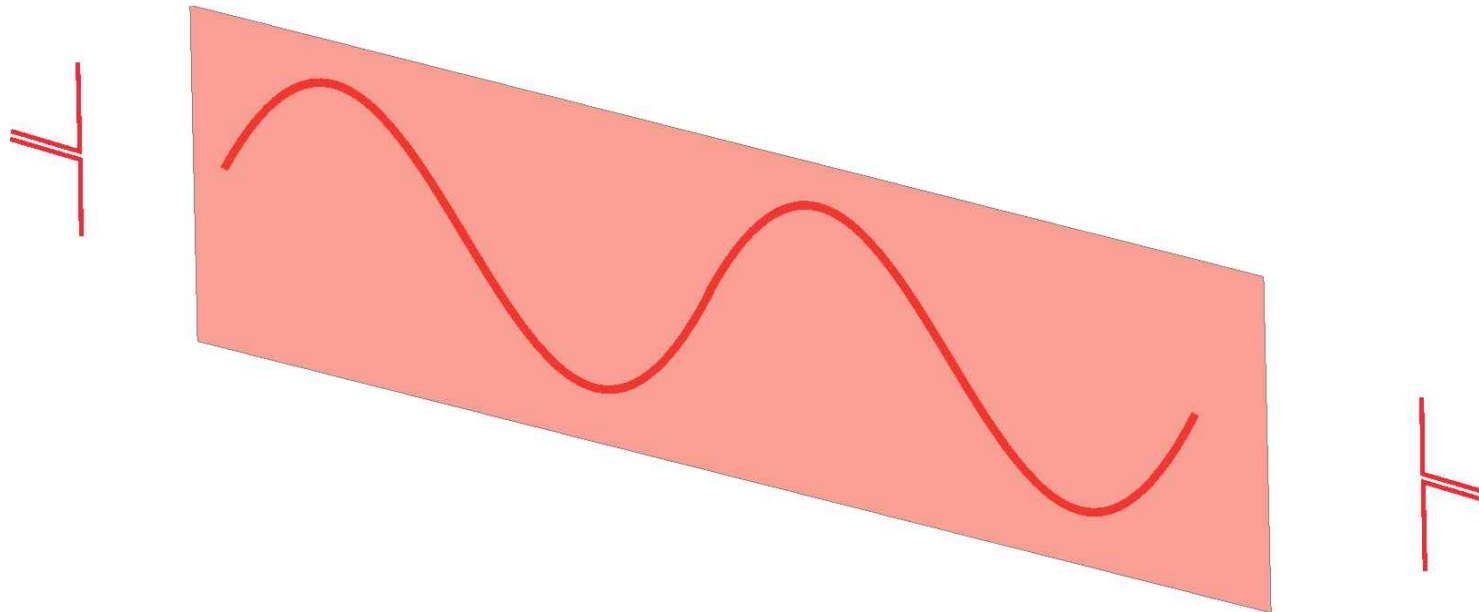
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Sprzężenie polaryzacyjne anten

- Polaryzacja zgodna
- Maksymalne sprzężenie

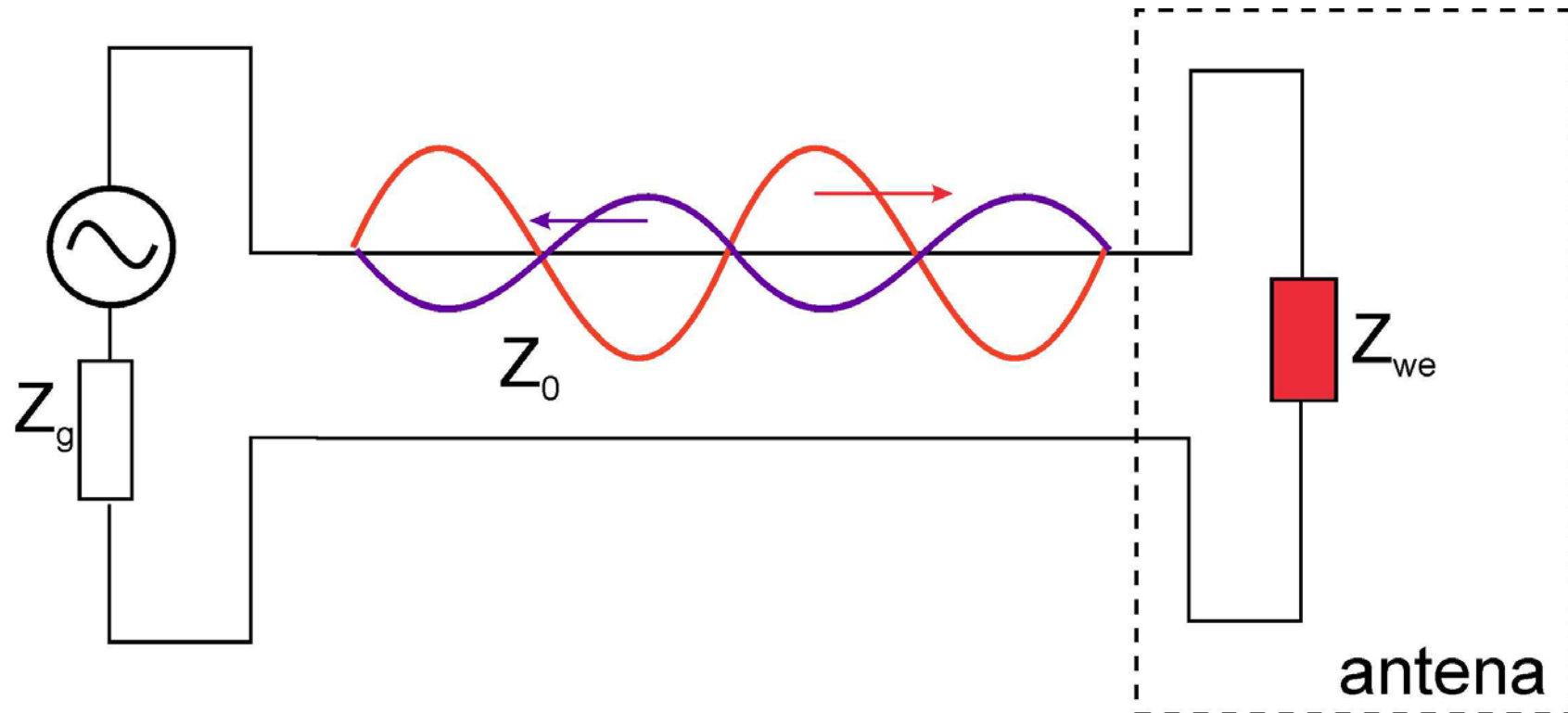

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej - wykład 1 i 2

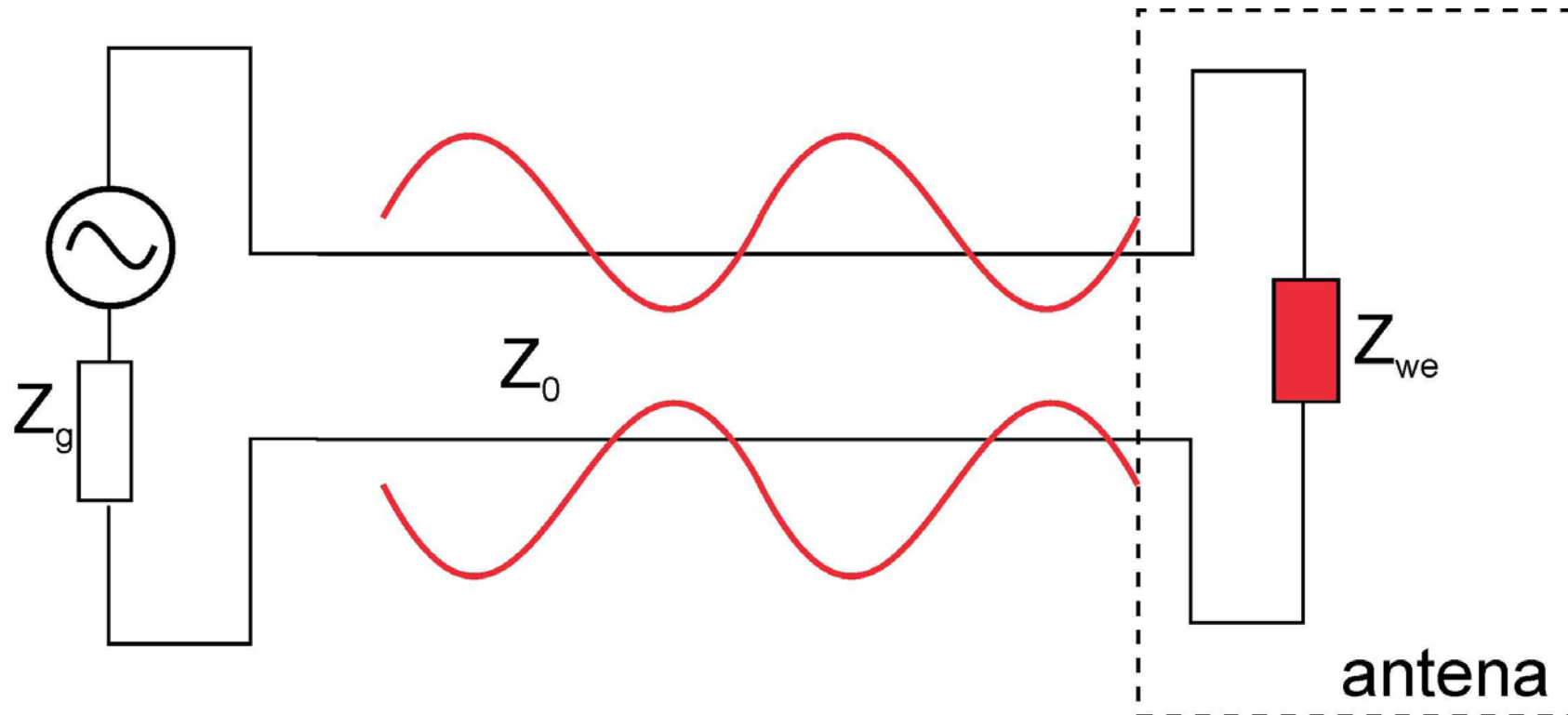

Fale w linii zasilającej

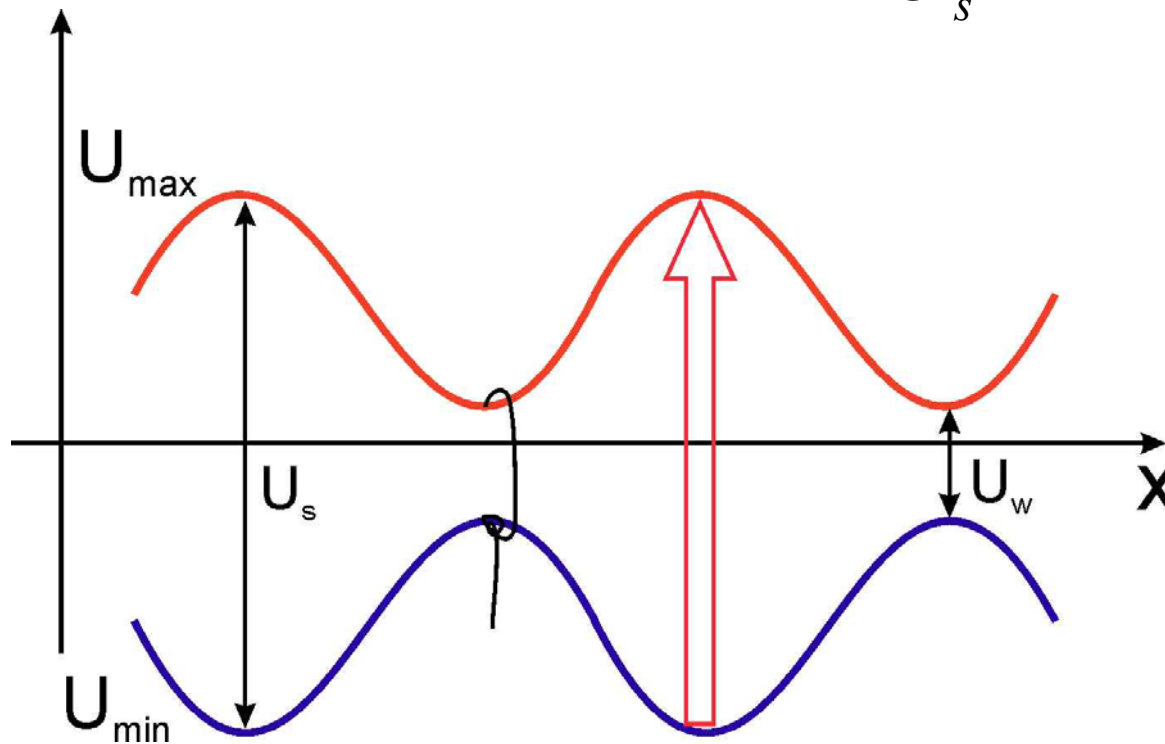
Fala stojąca

Współczynnik fali stojącej

$$WFS = \frac{U_w}{U_s}$$

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

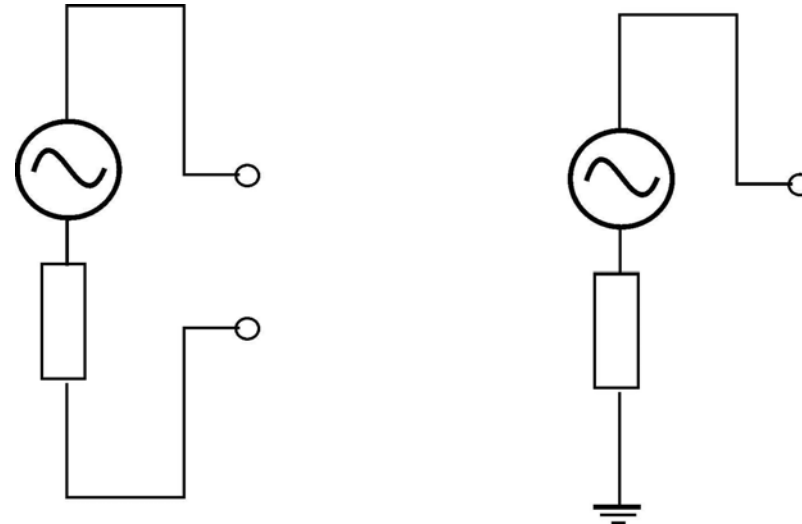
Współczynnik fali stojącej

- Opisuje odstrojenie impedancyjne anteny
- Zakres zmian: $1 \leq WFS \leq \infty$
- Wykorzystywany do definiowania pasma impedancyjnego anteny
- WFS określa się dla wszystkich elementów toru antenowego

Parametry elektryczne

- Temperatura szumowa
- Maksymalna moc wejściowa
- Maksymalne napięcie wejściowe
- Sposób doprowadzenia zasilania:
  - Symetryczne
  - niesymetryczne
- Typ złącza mikrofalowego:
  - N
  - SMA
  - SMB
  - DIN
  - BNC
  - UHF

EIRP

- Parametr opisujący nadajnik wyposażony w antenę, emitujący określoną moc
- EIRP - Effective Isotropic Radiated Power - moc promieniowania równoważną mocy wypromieniowywanej przez antenę izotropową
- $EIRP = P - L + G$ [W]
  - P – moc nadajnika
  - L – straty w linii zasilającej
  - G – zysk anteny

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Co należy zapamiętać

- Co to jest antena
- Parametry obwodowe:
  - Impedancja wejściowa
  - WFS
- Pasma anteny
- Parametry promieniowania
  - Charakterystyka promieniowania
  - Zysk
- Polaryzacja anten

Łukasz Januszkiewicz

Wybrane zagadnienia techniki antenowej i mikrofalowej

Zadanie nr 14 – Studia podyplomowe „Bezprzewodowe systemy nadzoru i monitorowania”

Dziękuję za uwagę

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prezentacja multimedialna
współfinansowana przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
w projekcie

*„Innowacyjna dydaktyka bez ograniczeń
– zintegrowany rozwój Politechniki Łódzkiej –
zarządzanie Uczelnią,
nowoczesna oferta edukacyjna
i wzmacniania zdolności do zatrudniania
osób niepełnosprawnych”*

Politechnika Łódzka
Instytut Elektroniki

90-924 Łódź, ul. Żeromskiego 116,
tel. 042 631 28 83
www.kapitalludzki.p.lodz.pl